

ROZWÓJ

DZIENNIK NIEZALEZNY OD ZADNEJ PARTJI.

Czwartek dnia 13 maja 1926 r.

Dziś ostatnia wielka premjera
w sezonie.

CASINO

Dziś ostatnia wielka premjera
w sezonie.

Najnowszy monumentalny film polski ze złotej serji wytwórni „SFINKS“

O czem się nie myśli...

Współczesny dramat obyczajowy w 10 wielkich aktach z prologiem według scenarjusza dr J. H. SKOTNICKIEGO.

XXV-ta jubileuszowa kino - kreacja JÓZEFA WĘGRZYNA.

Techniczne opracowanie i zdjęcia — inż. Z. Gniazdowski.

W rolach głównych:

Wierczak—majster fabryczny

Józef Węgrzyn

Zofia i Jadzia
jego córki

Marja Modzelewska i Monia Malukiewicz

Orlicz młody
kompozytor

Juljan Sym

Borski młody
mazyk

Władysław Grabowski

Wanda
pianistka

Mira Zimińska.

W EPIZODACH:

Dr. Tadeusz Boy-Żeleński, Dyrektor Emil Młynarski, dyr. Bronisław Szulc, Janina Szreniawa, Hanna Różańska, Iza Mirska, Stanisława Kawińska, Józef Śliwicki, Paweł Owerło, Władysław Walter ROMUALD GIERASIŃSKI, Ludwik Fritsche, Witold Roland, Czesław Skonieczny, Jan Pawłowski, Henryk Malkowski i wielu innych.

Poza aktorami w realizacji tego filmu wzięła udział cała artystyczna Warszawa.

W SCENACH BATALISTYCZNYCH UCZESTNICZYLI:

36 pułk piechoty, Oddział Sztabowy M. S. Wojsk. Wojska Obozu Ćwiczebnego w Republiowie i Kompanji Obsługi Oficerskiej Szkoły Sanitarnej. Rzecz dzieje się: w Warszawie, w Rosji Sowieckiej, na Kresach, w Szpitalu wojskowym, Zakładzie dla Umysłowo Chorych w Tworkach i nawsi. Wydarzenia niedawnej przeszłości.

Początek o godzinie 4.30.

Specjalna ilustracja muzyczna pod batutą p. LEONA KANTORA.
Passe-Partout i bilety ulgowe przez urzędowych i prasowych nieważne.

Sala wentylowana.

Od 2-ej do 4-ej ceny miejsc 1 złoty.

Dziś i dni następnych. — Najnowsza produkcja 1926 r. — Najlepszy film

HARRY PEELA p. t.

„Przygoda w Nocnym Ekspresie“

Wielki 12-o aktowy dramat sensacyjno-erotyczny.

Ceny miejsc na wszystkie seanse zn. żona

1509—

Początek o godz. 3-ej.

Lwowskie Akcyjne Towarzystwo Browarów

Reprezentacja w Łodzi

— poleca w najprzedniejszym gatunku —

piwo beczkowe we flaszkach,

piwo eksportowe (jasne), bawarskie (ciemne)

porter, importowe (ciemne)

Ządajcie wszędzie piwa z browaru lwowskiego.

Reprezentacja w Łodzi, ul. Kilińskiego 85, telefon 23-47.

W r z ó d p e k t . . .

Marsz pierwszego marszałka Polski p. Piłsudskiego na Warszawę.

Cześć miasta w rękach zbuntowanych wojsk i strzelców.

Lódź. Pisma lewicowe forsują gwałtem Piłsudskiego na dyktatora Polski, i rozdymają tego sukcesy do niebываłych rozmiarów.

W istocie rzeczy stan przedstawia fak następuje:

Zamach stanu był przygotowany starannie od dłuższego czasu przez gen. Żeligowskiego. Jego sławne zamysły „wyprowadzenia żołnierzy w pole” były właściwie wyproszaniem w pole naiwnych, których niestety Polska liczy tylu...

Skutkiem powyższych kombinacji udało się p. Piłsudskiemu zgromadzić szereg jednostek bojowych w Rembertowie, które zostały bardzo umiejętnie zaagitowane.

W dniu wczorajszym oddziały piłsudczyków zajęły Pragę, a po bezowocnych pertraktacjach p. prezydenta Rzeczypospolitej zajęły oba mosty kolejowe, most Kierbedzia i część Warszawy, pocztę główną, agencję telegraficzną PAT'a, telefony międzymiastowe.

Walki na ulicach miasta naogół niebyły, gdyż do godz. 7 wieczorem było zaledwie 70 rannych.

Skutkiem powyższego stanu rzeczy

wszystkie telegramy pochodzące z Warszawy należy przyjmować z wielkim zastrzeżeniem, tyczy się to zwłaszcza urzędów i władz, które łatwo mogą być wprowadzone w błąd.

Jak wynika z nadeszłych depesz prawowity nasz rząd zawiesił konstytucje na terenie Warszawy, dalej województwa wileńskiego i części lubelskiego, z czego by wynikało że powyższe tereny objęte są rebelją.

Natomiast całe poznańskie, pomorskie, lwowskie, krakowskie, kieleckie, łódzkie, okręg przemyski są zdecydowanie wrogo nastrojone przeciw Piłsudskiemu.

W nocy kolejną szły wojska poznańskie na Warszawę i o ile nam wiadomo lwowskie

Na czele sił rządowych stoi gen. Rozwadowski.

Nie należy tracić zimnej krwi i spokojnie patrzeć na rozwój wypadków, gdyż ich wynik nie może ulegać najmniejszej wątpliwości, chociażby nawet cała Warszawa wpadła w ręce p. Piłsudskiego.

Decyduje tu cały kraj nie tylko stolica. A przede wszystkim nie poddawać się informacjom żydowskich pism, które wydymają lokalne powodzenia Piłsudskiego do olbrzymich wprost nieprawdopodobnych rozmiarów.

Czekajmy! Dopiero piątek, sobota mo

że przynieść rozwiązanie tej polskiej Targowicy.

WARSZAWA 12 MAJA

GODZ. 9-50. SYTUACJA Z DNIA DZISIEJSZEGO PRZEDSTAWIA SIĘ JAK NASTĘPUJE:

PO OPANOWANIU PRZEZ ODDZIAŁY REMBERTOWSKIE PRAGI, ORAZ BEZKSUTECZNYCH WEZWANIACH P. PREZYDENTA, ABY ZREWOLTOWANE ODDZIAŁY PODDAŁY SIĘ ROZKAZOM, P. PREZYDENT UDAŁ SIĘ OSOBIŚCIE NA PRAGĘ GDZIE ZAŻAŁ OD P. PIŁSUDSKIEGO COFNIECIA JEGO ODDZIAŁÓW Z PRAGI OŚWIADCZAJĄC, IŻ POD PRESJĄ SIŁ ZBROJNYCH PERTRAKTOWAĆ NIE BĘDZIE.

W ODPOWIEDZI P. PIŁSUDSKI OŚWIADCZYŁ, ŻE O ILE RZĄD NIE POJDA SIĘ DO GODZ. 7 WIECZ. DO DYMIJSJI, RÓZPOCZNIE AKCJE.

PONIEWAŻ DO GODZ. 7 GABINET NIE USTAPIŁ, ODDZIAŁY PIŁSUDSKIEGO RÓZPOCZĘŁY ATAK OTWARTY NA MOSTY: KIERBEDZIA I PONIATOWSKIEGO, ORAZ NA CYTADEŁĘ.

MOST PONIATOWSKIEGO DO TEJ CHWILI ZNAJDUJE SIĘ W RĘKACH WOJSK RZĄDOWYCH. MOST KIERBEDZIA ZOSTAŁ SFORSOWANY, W WYNIKU CZEGO ODDZIAŁY PIŁSUDCZYKÓW POSUNĘŁY SIĘ AZ DO ALEI JERUZOLIMSKICH, ZAJMUJĄC RÓWNOCZEŚNIE ZAMEK.

POŁOŻENIE W CYTADELI NIEMOŻLIWE, SKUTKIEM BRAKU POŁĄCZEŃ TELEFONICZNYCH. PRZEWODNIKI TELEFONICZNE APARATÓW W CYTADELI ZOSTAŁY POZRYWANE.

POŁOŻENIE ZMIENIĆ MOGĄ DWA PUŁKI ŁOWICKIE, KTÓRE NADJEŚĆ MIAŁY DO WARSZAWY O GODZ. 10 WIECZOR.

NASTRÓJ W STOLICY JEST TRUDNY DO USTALENIA. W AKCJI ODDZIAŁÓW P. PIŁSUDSKIEGO ZNACZĄ PLANOWOŚĆ I ORGANIZACJĘ.

W KOŁACH RZĄDOWYCH KRĄŻĄ OPINJE, IŻ — O ILE PUŁKI ŁOWICKIE ZAWIODA, PUŁKI POZNANSKIE I LWOWSKIE, KTÓRE PRZYBYĆ MAJĄ DO WARSZAWY JUTRO, NIE BĘDĄ PRÓBOWAŁY UDERZENIA NA WARSZAWĘ, PODDAJĄC SIĘ ISTNIEJĄCEMU STANOWI RZECZY.

W CAŁEJ POLSCE PANUJE SPOKOJ.

WE LWOWIE NASTRÓJ SKIEROWANY ZDECYDOWANIE PRZECIWI PIŁSUDSKIEMU.

Kino Dom Ludowy.

D z i ś.

D z i ś.

Mozzuchin i Lisienko

ceny miejsc na wszystkie przedstawienia p o 30 gr, II i III m. I 60 gr. I-sze m. na wszystkie przedstawienia.

Dr. Czesław

Rostkowski

homeopata.

Przyjmuje chorych przy aptece homeopatyecznej G. Pogonowskiego ul. Główna 5, codziennie od 10—12 i 3—7. 1383

Sala Filharmonii.

W sobotę dnia 15 maja o godz. 8 i pół wieczorem i w niedzielę dnia 16 maja o godz. 12 w południe odbędą się

Dwa koncerty

Reprezentacyjnego Chóru Polskiego wyróżnianego na konkursach światowych w Amsterdamie i Haairlemie pierwszymi nagrodami

Towarzystwa

„HARFA“

1802

z Warszawy

pod dyrekcją prof. Wacława Lachmana ze współudziałem artystów opery:

p. p. Zofji Dobrowskiej-Pawłowskiej (sopran kolora urowy) i Aleksandra Michałowskiego (bas)

Bilety w cenie od 6 zł. do 1 zł. na koncert sobotni i w cenie od 5 zł. do 50 gr. na poranek niedz. sprzedaje kasa Filhar. Nerutowicza 20.

W żeńskim Gimnazjum Humanistycznym

C. Waszczyńskiej

ul. Zielona Nr. 15. Tel. 19-00.

Egzaminy wstępne

odbędą się w czasie od 7-go czerwca do 17 czerwca (Systemem lekcyjnym) Oplata szkolna w klasach podstępnej B wstępnej C, 1, 2 i 3 w przyszłym roku szkolnym zostanie niższa.

Kancelaria szkoły przyjmuje podania wraz z dokumentami w dni powszednie codziennie od godziny 8—15

1581

Niezdrowe objawy.

W CZORAJ WIECZOREM W ŁODZI GRUPKA MŁODYCH LUDZI OBCHODZIŁA WSZYSTKIE KAWIARNIE I JADŁODAJNIE, KAZALI GRAĆ „PIERWSZĄ BRYGADĘ” I WSTAWAĆ GOŚCIOM. NASTĘP NIE WYRZUCANO GOŚCI Z LOKALU, — ROZDAJĄC IM KARTKI NASTĘPUJĄCEJ TREŚCI:

PREZC OD POLSKI Z BRUDNEMI RĘKOMI! NIE DAMY FRYMARCZYĆ WOJSKIEM! NIECH RZĄDZĄ NAMI CZYSTE RĘCE! NIECH ŻYJE NACZELNY WÓDZ ARMII POLSKIEJ MARSZAŁEK JOZEF PIŁSUDSKI! NIECH ŻYJE RZECZPOSPOLITA POLSKA!

Nikczemna intryga.

JEDNO Z WCZORAJSZYCH PISM POPOŁUDNIOWYCH PODAŁO WIADOMOŚĆ, JAKOBY NOCY WCZORAJSZEJ W SULEJÓWKU, WILLE MARSZ. PIŁSUDSKIEGO BYŁA OSTRZELIWANA PRZEZ NIEZNANYCH OSOBNIKÓW, KTÓRZY DALI KILKA SET STRZAŁÓW; SPOSÓB ZREDAGOWANIA WIADOMOŚCI SUGERUJE NIEORJENTUJĄCEMU SIĘ CZYTELNIKOWI, ŻE USILOWANO TU RZEKOMO DOKONAĆ ZAMAGHU NA OSOBĘ MARSZ. PIŁSUDSKIEGO.

JEST TO WIERUTNE KLAMSTWO, MAJĄCE NA CELU Z JEDNEJ STRONY USPRAWIEDLIWIENIE NIEPOCZYTAŁNYCH EKSCESÓW, A Z DRUGIEJ PODNIECANIE ZWOLENNIKÓW P. MARSZ. PIŁSUDSKIEGO DO UDZIAŁU W TEGO RODZAJU EKSCESACH.

JEST TO ZATEM POSPOLITA SPEKULACJA POLITYCZNA.

PIERWIASTKOWO PRZEPROWADZONE ŚLEDZTWO WYKAZAŁO, IŻ W OMAWIANYCH INFORMACJACH NIEMA ANI SŁOWA PRAWDY.

Zawieszenie konstytucji.

WARSZAWA 12 MAJA (PAT) NA MOCY ARTYKUŁU 124 KONSTYTUCJI RADA MINISTRÓW WYDAŁA ROZPORZĄDZENIE O ZAWIESZENIU PRAW OBYWATELSKICH NA OBSZARZE M. WARSZAWY, WOJEWÓDZTWA WARSZAWSKIEGO I WILENSKIEGO ORAZ POWIATÓW SIEDLECKIEGO I ŁOMŻYNSKIEGO WOJEWÓDZTWA LUBELSKIEGO.

NA MOCY TEGO ROZPORZĄDZENIA ZAWIESZONE ZOSTAŁY: WOLNOŚĆ OSOBISTA, NIETYKALNOŚĆ MIESZKAŃ, WOLNOŚĆ PRASY, TAJEMNICA KORESPONDENCJI, PRAWO KOALICJI, GROMADZENIA SIĘ I ZAWIĄZYWANIA STOWARZYSZEN, PRZEWIĘDZIANYCH W ARTYK.: 97, 100, 105, 106 I 108 KONSTYTUCJI.

SZCZEGÓŁOWE ROZPORZĄDZENIE NIE WYKONAWCZE OKREŚLAJĄCE GRANICE UPRAWNIEN WŁAŚCIWYCH WŁADZ, WYDA MINISTERSPRAW WEWNĘTRZNYCH W POROZUMIENIU Z RESORTOWYMI MINISTERAMI.

ROZPORZĄDZENIE WCHODZI W ŻYCIE Z DNIEM OGŁOSZENIA.

Odezwa p. Prezydenta Rzeczypospolitej do żołnierzy.

WARSZAWA, 12 M. (PAT)
PREZYDENT RZECZYPOSPOLITEJ POL-

Zdrowy rozum robotnika angielskiego zwyciężył.

Zakończenie strajku w Anglii.

Robotnicy powzięli decyzję odwołania strajku.

Londyn 12 maja (pat) Strajk powszechny zakończył się.

Londyn 12 maja (pat) Reuter. Premier Baldwin oświadczył przed izbą że dzisiaj rano zjawili się w jego siedzibie urzędowej przy Downing Street przedstawiciele Rady generalnej Trade-Unionów i złożyli mu w imieniu Rady oświadczenie o decyzji odwołania strajku pow-

szechnego. Po przyjęciu do wiadomości tego oświadczenia premier i towarzyszący mu członkowie gabinetu zapewnili delegatów robotniczych o gotowości rządu podjęcia natychmiastowych rokowań o porozumienie w przemyśle węglowym.

Po tych słowach Baldwin zakomunikował Izbie, że na tem ogranicza swoje sprawozdanie o sytuacji dnia dzisiejszego.

SKIEJ, JAKO NAJWYŻSZY ZWIERZCHNIK SIŁ ZBROJNYCH PAŃSTWA, WYDAŁ NASTĘPUJĄCĄ ODEZWĘ DO ŻOŁNIERZY WOJSK POLSKICH:

ŻOŁNIERZE RZECZYPOSPOLITEJ
HONOR I OJCZYŻNA — TO HASŁA, POD KTÓREMI PEŁNICIE SZCZYTNA SŁUŻBĘ POD SZTAN. DARAMI BIAŁEGO ORŁA.

DYSCYPLINA I BEZWZGLĘDNE POSŁUSZENSTWO PRAWOWITYM WŁADZOM I DOWÓDCOM, — TO NAJWAŻNIEJSZY OBOWIĄZEK ŻOŁNIERSKI, NA KTÓRY SKŁADALIŚCIE PRZYSIĘGĘ. WIERNOŚĆ OJCZYŻNIE, WIERNOŚĆ KONSTYTUCJI, WIERNOŚĆ LEGALNEMU RZĄDOWI, — JEST WARUNKIEM DOTRZYMANIA TEJ PRZYSIĘGI.

OBOWIĄZEK TEN PRZYPOMINAM WAM, ŻOŁNIERZE, JAKO WASZ NAJWYŻSZY ZWIERZCHNIK I ŻĄDAM BEZWZGLĘDNEGO WYTRWANIA W WIERNOŚCI ŻOŁNIERSKIEJ.

TYCH, KTÓRZYBY O OBOWIĄZKU TYM ZAPOMNIELI, WZYWAM I ROZKAZUJĘ IM NATYCHMIAST POWRÓCIĆ NA DROGĘ PRAWA I POSŁUSZENSTWA MIANOWANEMU PRZEZ MNIE MINISTROWI SPRAW WOJSKOWYCH.
Prezydent Rzeczypospolitej (—) S. WOJCIECHOWSKI
Prezes Rady Ministrów (—) WINCENTY WITOS
Minister Spraw Wojskowych (—) J. T. MAŁCZEWSKI
gen. dywizji.

WARSZAWA, dnia 12 maja 1926 roku.

GODZ. 4 m. 30. WARSZAWA tel. wł. ZOSTAŁ ROZBITY 17 KOMISARIAT POLICJI PAŃSTWOWEJ. PRZY ROZGROMIENIU BRALI UDZIAŁ STRZELCY.

GODZINA 12 m. 30, WARSZAWA.

DWORZEC WILEŃSKI ZOSTAŁ ZUPEŁNIE ZAMKNIĘTY DLA PODRÓŻNYCH. NADJEżdżAJĄ TYLKO POCIĄGI Z WOJSKAMI PIŁSUDSKIEGO.

GODZ. 1 m. 10 WARSZAWA.
NOWY ŚWIAT OKOŁO Nr. 16 ZAMKNIĘTY GĘSTE KORDONY WOJSKA I POLICJI NA ULICY USTAWIONO KANABINY MASZYNOWE.

GODZINA 11 m. 20. WARSZAWA.

KOLPORTOWANE SĄ POGŁOSKI O UTWORZENIU PROWIZORYCZNEGO RZĄDU W CZĘŚCI ZAJĘTEJ WARSZAWY OGŁOSZONO RZĄD PROWIZORYCZNY. PIŁSUDSKI, SOSNKOWSKI, SKRZYŃSKI.

GODZ. 11 m. 40 WARSZAWA (tel. wł.) WOJSKA PIŁSUDSKIEGO BEZ WALKI ZAJĘŁY BUDYNKI SZTABU GŁÓWNEGO.

GODZ. 12 m. 5 WARSZAWA (tel. wł.) POŁOŻENIE O GODZINIE 10 WIECZÓR PRZEDSTAWIAŁO SIĘ, JAK NASTĘPUJE: PRAGA CAŁKOWICIE W RE-

KACH WOJSKA PIŁSUDSKIEGO DALEJ MOST KIERBEDZIA, OBA MOSTY, KOLEJOWE, PLAC SASKI, KRAKOWSKIE PRZEDMIEŚCIE, NOWY ŚWIAT DO CHMIELNEJ. RESZTA WARSZAWY W RĘKACH RZĄDU.

GODZ. 1 m. 40 KALISZ.

DO TEJ CHWILI PRZESZŁO PRZEZ STACJĘ TUTEJSZĄ 17 POCIĄGÓW Z PUŁKAMI KORPUSU POZNAŃSK., PRZEZNACZONEMI DO WARSZAWY.

GODZINA 2 m. 10. WARSZAWA.

DWORZEC GŁÓWNY I MARSZAŁKOWSKA SĄ W RĘKACH RZĄDOWYCH. WSZYSTKIE POCIĄGI LEWEGO BRZEGU WISŁY PRZYCHODZĄ I ODCHODZĄ Z PEWNymi OPÓŹNIENIAMI SKUTKIEM OGROMNEGO RUCHU POCIĄGÓW WOJSKOWYCH.

GODZINA 3 m. 30. WARSZAWA.

Rząd przeniósł się do Milanówka skąd kieruje całą akcją.

Gmach Cedergrana jest w ręku wojsk rządowych, (a zatem i Międzymiastowe telefony przyp. Red.) byłyby w rękach rządu.

GODZ. 3,50, WARSZAWA.
LICZBA ZABIJANYCH PRZEKRACZA JUŻ 20, RANNYCH 143.

Komunikat urzędowy.

PREZYDENT RZĄDU MINISTRÓW KOMUNIKUJE: SZERZONA OD DŁUŻSZEGO CZASU PRZEZ SPISKOWCÓW I BURZYCIELI ŁADU I PORZĄDKU ZERODNICZA AGITACJA WŚRÓD WOJSKA SPROWADZIŁA SMUTNE NASTĘPSTWA.

KILKA ODDZIAŁÓW WOJSKA Z NIEKTÓRYCH POWIATÓW ZEBRAŁO SIĘ W OKOŁICY REMBERTOWA DAJĄC POSŁUCH FAŁSZYWYM POGŁOSKOM I UWIERZYWSZY FAŁSZYWYM ROZKAZOM DAŁO SIĘ POCIĄGNĄĆ DO ZAŁAMANIA DYSCYPLINY I WYPOWIEDZENIA POSŁUSZENSTWA RZPLITEJ.

PREZYDENT RZPLITEJ JAKO NAJWYŻSZY ZWIERZCHNIK SIŁ PAŃSTWA WEZWAŁ ROZKAZEM ZBUNTOWANYCH DO OPAMIĘTANIA I PODANIA SIĘ WŁADZY.

STOJĄC NA STRAŻY KONSTYTUCJI I UTRZYMANIA ŁADU ZABEZPIECZONO STOLICĘ PRZED WTARGNIĘCIEM ZBUNTOWANYCH DOWÓDCÓW I ODDZIAŁÓW PRZEZ NICH OBALAMUCONYCH.

RZĄD WZYWA WSZYSTKICH OBYWATELI DO BEZWZGLĘDNEGO SPOKOJU I POSŁUSZENSTWA LEGALNYM WŁADZOM.

W. WITOS.

—c0c—

W ŁODZI

Dziś bez pozwolenia rządu zbierają się Związek i Zawodowe przy ulicy Cegielniańskiej. Również ignorując wszelkie rozporządzenia władz socjaliści szykują ogromną manifestację na Piotrkowskiej. —

W tym czasie i w takim nastroju mas, przy 70 tysiącach bezrobotnych wywoływać tak niebezpieczne zbiegowiska jest wprost prowokacją mogącą mieć nieobliczalne następstwa.

P. Piłsudski nie rządzi jeszcze w Łodzi i mamy niepełną nadzieję, że do tego nigdy nie przyjdzie.

Choroba parlamentaryzmu.

p) Jako niezwykle charakterystyczne i bardzo aktualne na chwile dzisiejszą, rozważania choroby parlamentaryzmu, przedrukujemy poniżej uwagi francuskiego pisarza Charles Benoist w pracy jego p.t. „La parlementarite”, z odpowiednim komentarzem tych uwag pióra posła Dubanowicza, pomieszczonych w książce jego p. t. „Rewizja Konstytucji”.

Najgłębszym niedomaganiem ustroju parlamentarnego, takiego, jaki przeżyliśmy w Rzeczypospolitej Polskiej za wzorem angielsko-francuskim jest przewaga czynnika parlamentarnego w stosunku do władzy rządzącej w państwie. Parlament ma w nim już z góry zapewnioną supremację, co więcej, jest wystawiony na pokusę zupełnego podporządkowania sobie obu innych czynników władzy państwowej i osiągnięcia państwowej wszechwładzy.

Oczywiście o ile tymczasem parlament nie niszczy sam swej powagi i swego znaczenia realnego w państwie.

Normalne działanie systemu rządów parlamentarnych zależy tedy w zupełności od prawidłowego działania tylko parlamentu, od utrzymania go w działaniu samego parlamentu, od utrzymania go w granicach zakreślonych mu ustrojem państwowym i od jego zdolności do prawidłowej pracy.

Tymczasem stan i poziom współczesnego parlamentaryzmu, zwłaszcza w republikach parlamentarnych, jest bardzo dalekim od tego koniecznego ideału.

On właśnie sam jest dzisiaj przedmiotem najgłębszej troski i to nie tylko u nas, ale i na zachodzie.

Ratunek systemu, ratunek samego parlamentu i parlamentaryzmu jest tam przedmiotem wysiłku najcięższych umysłów — rozumiejących, że na niebezpieczeństwo oczu dłużej zamykać nie można. Rok temu w „Revue des deux mondes” (15 avr. 1925 p. 761 i in.) pojawia się praca p.t. „La Parlementarite”, której autor, Charles Benoist, nawiązując do wcześniejszych o wiele studiów Provido Sillprandi'ego i Gumersindo de Ascarate we Włoszech i Hiszpanji, podaje ściślemu rozbirowi stan współczesnego parlamentaryzmu i przyjmując stan ustroju parlamentarnego za stan normalny, stan zdrowia, określa jego objawy w chwili dzisiejszej na gruncie francuskim jako stan otwartej choroby. „Parlamentaryt” — taką nazwą oznacza Benoist chorobę — stan parlamentaryzmu w gorączce przechodzi w niepoczytalność, w stan, który „rządki daje się leczyć reformą, częściej dyktaturą, najczęściej rewolucją”.

Niezmiernie poruszającym jest zimny, spokojny opis tej choroby, kreślony piórem znakomitego pisarza francuskiego. „Choroba jest groźniejszą w porównaniu swym utajonym, aniżeli w zewnętrznych wybuchach. Wybuch odsłania głębokie rysy natury, ale nie odkrywa ich wszystkich do głębi, nie ujawnia, do jakiego stopnia brutalność reakcji idzie w parze z niemocą organiczną. Spójrzycie, proszę, uważnie na tych ludzi, którzy na ławach parlamentarnych oglądają się skwapliwie na lewo. Patrzcie i przypominajcie sobie, co oni tu robią. W dwóch słowach wielkich i strasznych, brzmi odpowiedź: tworzą ustawy. Widzą więc, czem są ustawy i jak się je tworzy. Oni! ośm dziesiątych z posród nich nie domyśla się nawet tego... Słupy traf intrygi i przypadku uczyni z nich prawodawców. Są samoprzewodzący, więc sami improwizują.

Pole ich działania jest nieograniczone, a władza przygniatająca. Nigdy nie zaciążyła nad rodzajem ludzkim tak przerażająca tyranja. Kiedyż tak mocno przykręcono śrubę przymusu prawnego i ucisku fiskalnego? Jaki despotą w historii starożytnej okazał się bezkarnie tak samowładny i tak wyuzdany?

„Parlamentaryt” nie wieża, bezokienne mury gmachu państwa; wydziera się on i sam staje na

zewnątrz. Z komisji i kuluarów, gdzie zarodki jego legną się i jątrzą zarażają w stolicy ministerstwa, w departamentach prefektury i inne urzędy, tocząc od dołu do góry całą administrację. Naszych sześciuset tyranów znosi niechętnie nie tylko opór, którego zresztą nie napotykają prawie, ale nawet przeciwne zdanie, chociażby najbardziej łagodne i z góry nieskuteczne. Każdy zarzut ich gniewa, każda zwłoka podnieca ich wymagania, których szorstkość rośnie im przedmiot jest ciałniejszy i bardziej poziomy. Nacierają na rząd, dręczą dyrektorów, a schlebają i głaskają woźnych. W przeddzień ich odwiedzin funkcjonariuszów ogarnia drżenie paniczne... Kto tego nie widział, nie dałby wiary... Tak więc z jednej strony prawodawstwo wydaje mu na łup losy ogółu, z drugiej zaś administracja stawia mu do dyspozycji środki i egzystencję, a nawet chleb powszedni każdego obywatela.

Podczas, gdy poseł zostaje na swym posterunku w stolicy, inni w okręgu wzniesają przeciw niemu wielki pożar. Współzawodnicy popychają go piętami, ostroga, batem.

Jeżeli do tego wszystkiego dołączy się przekupstwo, parlamentaryt przechodzi w gangrenę...”

Oto — jak się przedstawia w oczach uczonego i patrioty francuskiego obraz stanu, do którego doszedł czynnik parlamentarny we Francji. Obraz to bynajmniej nie odosobniony. Jego trafności nikt nie zaprzecza. Wszyscy szukają ratunku. „Rzeczpospo-

lita parlamentarna zdyskredytuje się śmiertelnie, jeśli się jej nie zreformuje”. — wołają głosy z lewa (A. Aulard: „Quotidien”) — „Rzeczpospolita posiada autorytet, albo jej nie będzie” — wołają inni z prawa (L. Naudeau: „Illustration”). Nikt nie przeczy, że parlament, instytucja powołana niegdyś do życia dla kontrolowania wydatków i nadzorowania administracji, zwyrodniała w narzędzie marnotrawstwa grosza publicznego i dezorganizowania maszyny państwowej.

Czy u nas jest lepiej?

Obawiamy się, że gorzej.

Tam widzimy przed sobą, wstrzymany czasowo przez idealizm i bohaterstwo wielkiej wojny, ale rozwijający się znowu w dniach dzisiejszych, powolny proces rozkładu i rozkładowego działania czynnika parlamentarnego w państwie. Procesowi temu przeciwstawia się wszelako z wielką siłą dyscyplina moralna o wiele więcej dojrzałego i w wielkich tradycjach do pracy politycznej zaprawionego społeczeństwa. U nas nadto sam proces w czasie zaledwo paru lat posunął się w sposób jeszcze bardziej niepokojący naprzód. Są u nas całe dziedziny życia, w których stosunki prawne nie odbiegają daleko od wzorów rosyjskiego bolszewizmu. W społeczeństwie naszym mniejszy mniej zdecydowany jest zastęp mędzów, zdolnych przemyśleć do końca linię rozwoju danego procesu i zdolnych do przeciwstawienia mu w czas wytrwałego, zbiorowego wysiłku...

Strajki i lokauty we Włoszech niemożliwe.

NOWA USTAWA ZAPOBIEGA WSZELKIM NIEPOROZUMIENIOM W SPRAWACH ROBOTNICZYCH.

(p) Prasa włoska donosi, że parlament uchwalił niedawno nową ustawę o umowach przymusowych między pracodawcami a robotnikami i że ustawa ta po podpisaniu przez króla wkrótce wejdzie w życie. Przy tej sposobności przytacza jej główne zarysy i stwierdza, że wkrótce we Włoszech strajki i lokauty nie będą możliwe.

Rząd faszystowski przez opracowanie i uchwalenie ustawy o umowach zbiorowych wprowadził nowy typ interwencji państwowej i prawodawczej, której przykładu i praktyki niema dotychczas w żadnym innym państwie europejskim.

Podstawa, na której się opiera ustawa jest obowiązkowa organizacja wszystkich grup przedsiębiorców i robotników w ramach syndykatów.

Tak jedni jak i drudzy muszą należeć do syndykatów, uznanych przez rząd i zatwierdzonych jako osoby prawne.

Syndykaty te rozmieszczone zostają regionalnie: po jednym syndykacie na daną miejscowość, po jednej federacji syndykalczej na prowincję.

Centralizacja federacji krajowych (konfederacja) opiera się na podziale według głównych gałęzi produkcji i działalności społecznej: handel, przemysł, rolnictwo, komunikacja i przemysł transportowy, banki, zakłady wyzwołone etc.

Tak syndykat, jak federacja i konfederacja korzystają z przywilejów i obowiązków osoby prawnej.

Państwo zarezerwowało sobie tylko prawo kontroli i wglądu w działalność organizacji syndykalczych wszystkich stopni.

Tak więc przewodniczący syndykatu lub federacji musi otrzymać po obiorze go na stanowisko zatwierdzenie rządu; kontrola władz rządowych rozciąga się także i na obrót pieniężny syndykatów.

Rząd zastrzegł też sobie prawo rozwiązywania syndykatów źle administrowanych lub ujawniających tendencje antinarodowe.

Osłą całej ustawy i głównym jej celem, jest wykluczenie konfliktów między pracodawcami a pracobiorcami.

Lokaut ze strony przedsiębiorców, strajk ze strony robotników będą więc uważane za przestępstwo i sążone według przepisów kodeksu karnego; w jednym i w drugim wypadku odnośny paragraf przewiduje karę 7 lat robót przymusowych dla winnych naruszenia prawa.

W razie konfliktu między przedsiębiorcą a robotnikiem ostatnie słowo należy do sądu apelacyjnego, którego wyrok jest rozstrzygający i obowiązujący dla obu stron.

Uszczuplając autonomię wewnętrzną syndykatów przez swą ingerencję, rząd podniósł jednocześnie ich prestige, nadając im prawo obierania ze swego łona senatorów.

Pozatem wielka rada faszystowska, która się zbiera co miesiąc, włączyła do swego grona przewodniczących konfederacji przedsiębiorców i robotników.

Ci dwaj przedstawiciele będą mogli za bierać bezpośrednio głos we wszystkich kwestiach, dotyczących spraw produkcji i pracy.

Tak się naogół przedstawia nowa ustawa o regulowaniu stosunków między pracą a kapitałem we Włoszech.

WIADOMOSCI Z KRAJU.

700 LETNIA ROCZNICA ŚMIERCI
ŚW. FRANCISZKA.

k) Z okazji 700-letniej rocznicy śmierci Św. Franciszka z Assyżu Papież ogłosił encyklikę. Na wstępie encyklika ta występuje przeciwko przedstawianiu w niewłaściwym świetle — w czasach ostatnich — osoby Św. Franciszka. Ojciec Święty zaznacza dalej, iż odrodzenie się kultu Św. Franciszka jest równoznaczne z odrodzeniem się cnót ewangelicznych. Papież przypomina historię XIII stulecia oraz żywot Św. Franciszka, który był dla ówczesnego społeczeństwa do skonałym przykładem cnót. Św. Franciszek był wiernym sługą Kościoła i jego widomej głowy. Utworzył on dwa zakony: męski i żeński dążące do doskonałości ewangelicznej. Św. Franciszek niósł pokój jednostkom, rodzinom, wsiom i miastom, wszędzie, gdzie panował duch niezgody. W końcu Papież podnosząc w encyklice godne uwielbienia dzieła tego wielkiego, przyjaciela całej ludzkości, wzywa społeczeństwo chrześcijańskie do poprawy obyczajów i do powrotu na drogę cnoty i pobożności.

O ROZBIÓRKĘ CERKWI
PRAWOSŁAWNEJ W KALISZU.

(k) W chwili gdy stołeczny „upiór piacu Saskiego“ znikł z powierzchni ziemi, w całej Polsce odzywają się głosy żądające zniesienia zbytecznych, będących w ruinie i grożących zawaleniem licznych cerkwi prawosławnych.

Tak np. w Kaliszu, opuszczony i grożący ruiną gmach cerkwi prawosławnej zajmuje najpiękniejszy plac w samym środku miasta. Zajmuje plac publiczny.

Zdziwienie kaliszczan wywołuje fakt, iż miasto nie zabierze się do rozbiórki gmachu. Przecież przy ulicy Niecałej w budynku plebanji prawosławnej urządzona jest zupełnie wystarczająco na potrzeby nielicznej ludności prawosławnej kapliczka, a ruina cerkwi zajmuje ciągle najpiękniejszy plac miasta, na którym mógłby stanąć jakiś piękny pomnik jednego z naszych wielkich mężów czy bohaterów.

Odkładanie więc rozbiórki do terminu nieokreślonego nie ma najmniejszej racji.

AWANSE W ARMJI.

Dziennik personalny ministerstwa spraw wojskowych ogłasza listę awansów w wojsku, która miała się ukazać jeszcze na Boże Narodzenie, ale wówczas wstrzymana została ze względów oszczędnościowych. Lista nie zawiera awansów generalskich, a obejmuje tylko kilkaset nazwisk oficerów w randze od porucznika do pułkownika, którzy posunięci zostali o 1 stopień.

Stopień pułkownika otrzymało ogółem 30 podpułkowników, podpułkownika 86 majorów, majora 265 kapitanów, kapitana kilkuset poruczników. Awansowali przeważnie oficerowie linjowi, w niewielkim zresztą stosunku do ogólnej liczby członków korpusu oficerskiego. Równocześnie ogłoszono także 54 awansów w marynarce wojennej.

25 rocznica Wrześni.

UROCZYSTOŚĆ JUBILEUSZOWA.

(k) W r. b. przypada 25 rocznica Wrześni, którą słusznie wydana odezwa nazywa „etapem w naszych dziejach“. Była etapem w walce ludności wielkopolskiej z rządem pruskim, była też etapem w formowaniu opinii całej Polski o stosunku do Niemiec, w okresie, nad którym ciążyło już przecucie zbliżającej się wojny światowej.

Zawiązał się we Wrześni komitet, który uchwalił jako dzień obchodu niedzielę, dnia 16 maja, ze względu na fakt, że pierwsze doraźne kary dzieciom już 2 maja wymierzono i czas od dnia tego do wybuchu czynnego oporu, t. j. 20 maja, był codziennym świadkiem zmagania się dzieci z siłą pruskiego systemu germanizacyjnego.

Na obchód powyższy zapowiedzieli już przyjazd swój wybitni przedstawiciele władz oraz liczni goście z całej Polski.

Spodziewamy się — pisze „Oreodownik Wrześniński“ — że uroczystość jubileuszowa znajdzie żywy oddźwięk nie tylko wśród obywatelstwa Wrześni i okolicy, nie tylko Wielkopolski, ale Polski całej.

Niechaj przypomną się znowu obecnemu pokoleniu i całemu światu czasy niewoli naszej i bezprawia ongiś wobec narodu polskiego stosowane.

Niechaj przypomni się młodemu pokoleniu, które już w wolnej Polsce wzrasta i uczy się, jak cenić i szanować ma własną szkołę.

—oOo—

Ptaki - nasi sprzymierzeńcy.

(k) W porze obecnej występuje najwięcej szkodliwych owadów, które tępić należy wszelkimi sposobami. Korzystajmy zatem z pomocy naszych najlepszych sprzymierzeńców, którymi są wszystkie nasze ptaki śpiewające, karmiące się owadami; brońmy je przed złymi ludźmi, psującymi ich gniazda i o ile możności urządzajmy im przytulki na drzewach, chroniąc je od drapieżników.

Z pomiędzy ptaków większych oszczędzajmy kawkę, wronę i gawrona; co prawda, ostatni szkodzi często zasiewom, lecz mając na względzie staranne tępienie pędraków, przez wszystkich przedstawicieli z rodziny wron, powinniśmy im te male występki darować. Pamiętajmy, że kukulka jest jedynym ptakiem karmiącym się owłosionymi gąsienicami i że latający wieczorem koczodój tępi niezliczoną moc ciem i chrabaszczy. Nie przesładujmy sów karmiących się

prawie wyłącznie myszami i oszczędzajmy ruchliwego nietoperza, najlepszego tępicieła nocnych owadów. Kret żywi się przeważnie pędrakami i poczwarkami, a wżgardzona rupucha ćma-sówką i ślizniakami. Również i lasice są wrogami myszy, a maleńkie sorki (Sorex), które często uważają za myszy (pociem. Spitzmäuse), nie używają pokarmu roślinnego, a karmią się przeważnie owadami.

Pomiędzy owadami mamy również do skonałych sprzymierzeńców; należy do nich wiele os, z których np. drobniutka osa (Microgaster) znosi swe jajka w żywe ciało gąsienicy tak, że wyrastające w ciele gąsienicy potomstwo osy, pojada żywą gąsienicę. Tak samo postępują różnej wielkości przeważnie do komarów podobne owady, które przy pomocy długiego odwłoka (żądła) pomieszczają swe jajka przeważnie w uwłosione gąsienice.

—oOo—

„Męczennicy“ idei.

(k) Sensacyjny fakt, jaki wyszedł na jaw, ilustruje dostatecznie ideę roboty komunistów w Polsce. Przed dwoma laty udaremniły władze prawie w ostatniej chwili zamach na prochownię lwowską. W związku z tem rozstrzelani zostali na podstawie wyroku doraźnego kolejarze Sołoneńko i Dietrich.

Głównym aranżerem zamachu był nie J. Jaworski i jego żona. Jaworski jednak zbiegł do Rosji natychmiast po wykryciu sprawy, a Jaworska, o czem przed dwoma miesiącami donosiliśmy, została wydana so-

wietom za innego zakładnika polskiego.

Jak się obecnie okazuje, Jaworski otrzymał na koszt wysadzenia prochowni we Lwowie 10 tysięcy dolarów, z których nie spełnia tysiąc dał rozstrzelanym później towarzyszom, a 9 skradł i uciekając do sowietów, wyjechał jako bogaty człówek.

Komuniści lwowscy zawiadomili o tem rząd sowietów, który wydał nakaz aresztowania Jaworskiego za sprzeniewierzenie, wobec tego Jaworski zbiegł z Moskwy, jak nam donoszą z pogranicza sowieckiego i ukrywa się pod przybranym nazwiskiem.

POLSKIE STATKI SPACEROWE.

(k) Dzięki ofiarności związku samorządów powiatowych Pomorza, którego przewodniczącym jest obecny starosta wejherowski p. Ossowski — zostaną jeszcze w tym sezonie zakupione dwa statki spacerowe, które będą kursowały wzdłuż wybrzeża polskiego. Ta linja kabotażowa umożliwi na-

szym wycieczkowiczom korzystanie wyłącznie z polskich statków, wyrываяc tem samym ruch wycieczkowy z rąk gdańskiego towarzystwa „Weichsel“.

W ten sposób usunięty zostanie jeden z poważnych braków naszego wybrzeża, a letnicy z Polski nie będą potrzebowali płacić haraczu przedsiębiorcom gdańskim.

—oOo—

KOMISARZ RZADOWY W ZAKOPANEM.

(k) Ministerstwo spraw wewnętrznych na wniosek województwa mianowało radcę województwa Konstantego Starosolskiego, byłego starostę w Żywcu, ostatnio komisarza rządowego w magistracie chrzanowskim, komisarzem rządowym Tymczasowej Komisji Uzdrawiskowej w Zakopanem. Wobec ciężkiej sytuacji w gminie zakopiańskiej, czego objawem było zużycie połowy sumy 12.000 zł. przekazanej przez Tymczasowy Wydział Samorządowy we Lwowie na budowę drogi do szpitala klimatycznego, na ogólne cele gminne i odwiekiania uruchomienia nowej elektrowni w Zakopanem z powodu niemożności wykupienia tablicy rozdzielczej na granicy, komisarz Starosolski otrzymał instrukcje rozważenia możliwości rozwiązania Rady gminnej.

W związku z tem przewidziana jest nominacja radcy Starosolskiego również komisarzem rządowym w gminie.

KREDYTY WŁOSKIE NA BUDOWĘ GMACHÓW PAŃSTWOWYCH.

(k) Prasa warszawska podaje, że w przyszłym tygodniu przybędzie do Warszawy dyrektor jednego z towarzystw finansowych włoskich, aby podpisać z rządem polskim warunki 10 milionowej pożyczki w dolarach, która będzie całkowicie zużyta na budowę domów państwowych.

Pożyczka ta ma być uzyskana na znacznie dogodniejszych warunkach, niż pożyczka Ullenowska.

Cała suma zostanie od razu wpłacona do skarbu państwa i będą natychmiast rozpoczęte roboty przy budowie gmachów państwowych. Korzyści z tego będą widoczne.

Skarb państwa będzie zasilony obcą walutą w sumie 10 milionów dolarów, a spora ilość bezrobotnych otrzyma zatrudnienie

PRZYJĘCIE DO OFICERSKICH SZKÓŁ ZAWODOWYCH.

(k) Absolwenci szkół podchorążych rezerwy, przebywający w rezerwie, mogą ubiegać się o przyjęcie do oficerskich szkół zasadniczych, składając podanie w drodze przez P.K.U. wprost do właściwego Departamentu w terminie do 1. 6 1926 roku.

Petenci muszą odpowiadać następującym warunkom:

- posiadać świadectwo dojrzałości.
- ukończyć szkołę podchorążych rezerwy z postępowaniem co najmniej dobrym w czasie od 1923 r.,
- nie przekroczyć 28 rok życia,
- są fizycznie zdolni według „Przepisów dla oceny zdolności do służby wojskowej” (San. 5 kat. a).
- posiadają kwalifikacje służbowe i moralne bez zarzutu.

Blizszych szczegółów zgłoszenia się ubiegać może Komendant danej P.K.U.

UPOSAŻENIE URZĘDNIKÓW PAŃSTWOWYCH NIE BĘDZIE ZMNIEJSZONE.

(k) W związku z pogłoskami o rzekomych projektach ustawy uposażeniowej, o-

Wspomnienia z pod Kaniowa.

Podajemy według „Polski Zbrojnej” wspomnienie jednego z uczestników bitwy pod Kaniowem. Dnia 11 maja przy grobie „Niezanego Żołnierza” zabłysnął ogień przed tablicą, na której wypisana jest bitwa kaniowska, — uczestnicy tej bitwy stali na straży honorowej, — wspomnijcie o tych żołnierzach nieznanym, którzy polegli w ów pamiętny dzień z myślą o ojczyźnie.

Zdala od rodziny, z rozpaczą w sercu polegli, by śmiercią swą zaprzestować przeciwko niedoli i tułactwu żołnierza polskiego, przeciwko uciskowi ojczyzny przez wroga, z którym walczyć wypadło. Jedynie walka dawała wyjście z honorem, bo złożyć broń bez walki nie mógł żołnierz II korpusu. Bit się do upadłego, pieczętując swą miłość ojczyzny mogiłami rozszanymi po polach kaniowskich.

Dnia 10 maja 1918 roku w przeddzień bitwy pod Kaniowem 13 p. strz. II korpusu, po poprzednim dłuższym postoju w Kozimie, otrzymał rozkaz zajęcia kwater we wsi Jemczycha odległej blisko o 4 wiorsty.

Tego samego dnia wieczorem, już po zakwaterowaniu się pułku, zgłosiło się do 3 komp. I baonu 2-ch nowych żołnierzy-ochotników. Odesłano ich do szefa kompanii, który ich miał tymczasowo umieścić na kwatery przez noc, zanim nazajutrz otrzymają przydział do któregoś z plutonów.

O świcie zostali wszyscy zbudzeni alarmem na wieść, że korpus został zaatakowany.

Podczas zbiórki na placu alarmowym d-ca baonu kpt. Biestek wyznaczył naszej kompanii odcinek po obu stronach drogi wczorajszego marszu, na kazując natychmiastowe zajęcie. Zostałem wezwany do dowództwa baonu, gdzie otrzymałem rozkaz w marszu z patrolem w kierunku Kozina i zbadania przyczyn zaatakowania nas przez Niemców wbrew zawartym przed paru dniami między korpusem a nimi umowom, że wszelkie zatargi załatwiane będą przez delegatów obu stron.

Na połowie drogi do Kozina napotkałem oddział niemiecki, który zdażył podejść do nas na 60 kroków i natychmiast rozpoczął ogień.

W tym wypadku o żadnych pertraktacjach oczywiście nie mogło być mowy. Nie zostaliśmy dłużej. Rozsypaliśmy się w mgnieniu oka w tyraljery i odpowiedzieliśmy strzałami. Wywiązała się walka trwająca przeszło 2 godziny.

Przeciwnikiem naszym był spieszony szwadron „huzarów śmierci”.

Po nadejściu posiłków dla Niemców, wycofałem się z patrolem do kompanii, stojącej na swoim odcinku. Mieliśmy 3 zab. i 5 rannych. Po okopaniu się i wzmocnieniu odcinka kompanii karabinami maszynowymi, dostaliśmy grobowy rozkaz przerwania wszelkich działań wojennych... Delegaci korpusu rozpoczęli z Niemcami pertraktacje o zawieszenie broni a następnie o rozbrojenie nas — o rzecz najcięższą i najboleśniejszą dla każdego żołnierza...

Po zwiłki naszych poległych żołnierzy wysłany został jeden z podoficerów z paroma szeregowymi. Wśród zabitych — dziwnym trafem — znajdowali się obaj wczorajsi ochotnicy.

Usilne moje starania w kierunku dowiedzenia się o nich jakichś bliższych szczegółów — pozostały bez wyniku. Zdołałem ustalić jedynie to, że jeden z nich był poznańczykiem, wziętym przedtem w ciągu wojny światowej do niewoli rosyjskiej, — drugi był chłopem z okolic Humania, w wojsku nigdy nie służył.

Byli to więc nieznanzi żołnierze naszej kompanii.

W parę lat później — już w wolnej i niepodległej Polsce — podając do odznaczenia uczestników tego patrolu, wymienilem i tych dwóch poległych a nieznanych bohaterów.

Ich imion i nazwisk nie wie do dziś i pewno wiedzieć nie będzie nikt.

—oO—

Ceny produktów rolnych i przemysłowych.

(—) Jedną z największych klęsk nasze go rolnictwa jest niesłychana dysproporcja między cenami produktów rolnych, a fabrycznych. Rolnik nasz sprzedawać musi ogromne ilości zboża, bydła i t. p., aby mógł zaopatrzyć siebie i swoją rodzinę w najpotrzebniejsze artykuły „miejskie”.

Obok środków produkcji rolnej, jak nawozów sztucznych, maszyn i narzędzi rolniczych, dysproporcja szczególnie jest dotkliwa w stosunku do cen odzieży i obuwi. Artykuły przemysłowe, nawet najprymitywniejszej potrzeby, stają się dla rolnika coraz mniej dostępne. Wskutek dysproporcji cen, stosowanie udoskonalonych środków produkcji staje się nieopłacalne. Gospodarstwa rolne przechodzą do rabunkowego systemu gospodarowania ze szkodą dla interesów państwa.

pracowywanych jakoby obecnie przez Ministerstwo Skarbu dowiadujemy się, że poza propozycjami, zawartymi w znanym i Sejmowi przedłożonym projekcie ustawy o środkach zapewnienia równowagi budżetowej, który w artykułach 30 i 31 ustala uposażenie funkcjonariuszy państwowych w złotych przy mnożnej 43 i równocześnie utrzymuje obecne obowiązujące zmniejszenie 6 względnie 50 proc. w grupach uposażeniowych od I-szej do XI-tej tylko do końca roku 1926, przewidując nawet możliwość wcześniejszego uchylenia tych zmniejszeń, żadne inne projekty uposażeniowe ani nie są rozważane, ani też układane; wszelkie zatem pogłoski o rzekomych nowych projektach Ministerstwa Skarbu niekorzystnych dla funkcjonariuszy państwowych niższych stopni służbowych, nie są na niczem oparte.

Ponadto, wskutek nadmiernie rozwinętego pośrednictwa, istnieje znaczna rozbieżność w cenach, uzyskiwanych przez wytwórców rolnych, a notowanych w transakcjach hurtowych.

Taki stan rzeczy doprowadzić może do groźnych następstw w życiu gospodarczym państwa.

To też z uznaniem należy powitać inicjatywę Ministerstwa Rolnictwa, że nareszcie zdobyło się na tak trudny krok, jak porozumienie się z Min. Przemysłu i Handlu w sprawie tak dla rolnictwa żywotnej.

Jak się dowiadujemy, ma być wyznaczona Komisja (znowu komisja!), która zajęmie się zbadaniem przyczyn i planem sanacji tych niezdrowych w gospodarstwie żywności państwa stosunków.

ŚWIECE RYCYNUSOWE.

Gallasowie w Abisynji używają oryginalnych świec. Nadziewają one mianowicie nasiona rycynusa, obrawszy je z łuski na słomkę. Każde ziarno pali się 5 minut jasnym płomieniem nie wydając żadnego zapachu. Gdy się jednak taką świecę zagasi, zostaje nie zbyt miły swąd rycynusowy.

STAROŻYTNE OBRAZY WYGLĄDAJĄ JAK NOWE.

§) Po długoletnich próbach — jak donosi: „Reclam Universum” — odnawiacz obrazów w „Museo Civico” w Papisidero (Kalabryja). Cavaliere Emiljo Spasmussini zdołał wynaleźć sposób przywracania w ciągu kilku minut świeżości obrazom, które po ciemniały wskutek wieku.

—oO—

WIADOMOŚCI Z CAŁEGO ŚWIATA.

Uczestnik bitwy pod Waterloo.

CENNE RADY O DŁUGOWIECZNOŚCI.

§) Turek, który w Konstantynopolu miał liczyć 140 lat życia, jak się zdaje okazał się bluffem. „Matin” stwierdza obecnie, że najstarszym człowiekiem na świecie jest p. William Smith, Irlandczyk, urodzony 3-go stycznia 1801 roku w Sainanfield pod Belfast. P. Smith, który w tym roku właśnie obchodził 126 rocznicę urodzin, przyjął przedstawiciela paryskiego dziennika i pozwolił mu na podziwianie swej imponującej żywotności. P. Smith, który ma pamięć świetną i nieustępującą jej w niczem elokwencję, pośpieszył udzielić dziennikarzowi szeregu rad na długowieczność, wplatając je w tok opowiadania o swym życiu.

P. Smith ożenił się więc dopiero w wieku lat 63, ponieważ, jak twierdzi, trzeba 60 lat doświadczenia, aby umieć wybrać żonę.

Największa sztuka kunsztu szczęśliwego pożycia małżeńskiego, jak twierdzi dalej, polega na tem, aby „pozwolić żonie robić wszystko, czego zapagnie”. Inne rzeczy są jednak donioślejsze dla długowieczności. Przedewszystkiem więc trzeba nosić na sobie możliwie jaknajmniej ubrania, jadać potrawy najprostsze, chociaż jadać dużo, sypiać bez koscziuli, nie używać zbyt ciepłych kołder, wypijać szklankę zimnej wody codziennie przed ułożeniem się do snu, nie wstawać nigdy przed godziną 9 rano i — w tem miejscu słuchający powinien był, chociaż się z tem nie zwierza, troszeczkę przynajmniej osłupieć — „pić codziennie pewną

ilość alkoholu”.

Zainteresowany żywo tą radą o „pewnej ilości” alkoholu korespondent „Matina” zasięgał w tej sprawie informacji u bezstronnych obserwatorów życia współczesnego Matuzalema. I oto dowiedział się, że p. Smith obecnie używa alkoholu, lecz do niedawna „pił za dziesięciu ludzi normalnych”!

Biorąc pod uwagę tę „sensację” życia Matuzalema trzeba wszakże zważyć, że należy on do epoki wprawdzie... powojennej tak że, lecz bądź-co bądź o sto lat młodszej niż nasza. Epokę tę, ponapoleońską pamięta p. Smith znakomicie, podobnie jak wszelkie szczegóły swego zresztą bardzo monotonnego życia. Przed bitwą pod Waterloo chciał wstąpić jako ochotnik do armji Wellingtona, lecz tylko, aby zobaczyć „Boney’a” t. j. Na poleona, którego był wielbicielem. Zwycęstwo anglików pod Waterloo zmartwiło go szczerze. Kult dla Napoleona i Napoleoniców był u niego tak stały, że później już, we właściwym wieku, dobrowolnie wstąpił do armji walczącej pod Napoleonem III na Krymie. Są to ostatnie piśmienne wspomnienia pana Smitha. Po Napoleonie III, zdaniem jego, świat coraz jest podlejszy i obecnie dosięga już pod tym względem rekordu. Jako jeden z kapitalnych przykładów tego rekordu spodlenia przytacza p. Smith u kołbet współczesnych takie suknie, za jakie w jego czasach „każdą by ukamienowano”.

—oOo—

Ustawowe rozwiązanie niemieckich organizacji strzeleckich.

ISTNIEJĄ ONE POD INNĄ NAZWĄ.

§) W tajnym rozporządzeniu Pruskiego Ministerstwa z dnia 8 marca b. r. za numerem II, p. 363-26 była mowa o tem, że w całych Niemczech powstały organizacje strzeleckie t. zw. „Kleinkaliberschützen organizationen”, które miały utrzym. jaknajściślej kontakt z Reichswehrą i składać przy sięgę według formulek stosowanych w czasach panowania cesarza Wilhelma. Pruski minister spraw wewnętrznych, działając najwidoczniej pod presją czynników, rozciągających nad Niemcami kontrolę, wysłał jednocześnie nakaz aby organizacje te bezwzględnie rozwiązano. Obecnie okazuje się, że organizacje rozwiązano li tylko pozornie i że istnieją one w dalszym ciągu, jako organiza-

cje kartelowe Stahlhelmu, kierowanego przez pułkownika Reichswery Düsterborga. Członkowie Stahlhelmu są obecnie wyposażeni w karabiny małego kalibru, nie różniące się w niczem od modelu 88-go. Na czele organizacji Stahlhelmu stoją obecnie oprócz wymienionego powyżej pułkownika Düsterborga byli członkowie sztabu generalnego general major Azettritz (Magdeburg) pułk. Sydow. Podróże inspekcyjne odbywają słynny kapitan Ehrhardt oraz b. pułk. Nikolai, codzienny prawie gość niemieckiego ministerstwa wojny otrzymujący wszelkie wojskowe informacje z oddziału III h. z dziedziny wywiadu, przeprowadzającego w Polsce.

—oOo—

Oryginalny proces.

MAŻ NIE CHCE ROZMAWIAĆ Z ŻONĄ.

§) Przed sędzią w Coalville (Anglja) stanęła żona inżyniera Johna Bahstera, która wniosła przeciwko swemu małżonkowi skargę rozwodową, a jako powód podała zaniedbywanie się inżyniera w „obowią-

kach małżeńskich”. Na zapytanie sędziego o „szczegóły” oznajmiła kandydatka na rozwódkę, że mąż doprowadza ją do szaleństwa tem, iż od szeregu lat nie mówi do niej ani słowa. Nie pomagają ani próśby a-

ni groźby. Wszelkie mowy żony zbywa pan inżynier obojętnym milczeniem. Na rozprawie inżynier oświadczył, że uważa rozmowę z żoną za niepotrzebny wydatek energii. Był zawsze dobrym mężem, ale odpowiadać na liczne pytania i plotki byłoby ponad jego siły. — Sędzia uznał motywację skargi rozwodowej za nieuzasadnioną.

—oOo—

KTO NIE PRACUJE — OKRADA PANSTWO.

Rząd Mussoliniego zabiera się niezwykle energicznie do życia publicznego.

Znamienne pod tym względem jest wystąpienie sekretarza generalnego Związku narodowego p. Rossoniego na jednym z ostatnich zgromadzeń w Reggio.

Oświadczył on między innymi, że państwo ogłosi prawo przeciwko dobrowolnemu bezrobociu przeciw próżnującym. Wszyscy ci, którzy spędzają czas w kawiarniach, albo w miejscu rozrywek, będą zmuszeni dowiedzieć, że pracowali przynajmniej 8 godzin dziennie. Przeciwno tym, którzy spróbują uchylić się od tego obowiązku będą wyznaczane bardzo surowe kary, Kto nie pracuje, okrada społeczeństwo.

AUTORKA 10.000 LISTÓW MIŁOSNYCH.

§) W hotelu Drovot sprzedano drogą licytacji publicznej olbrzymią spuściznę korespondencyjną po Wiktorze Hugo, która zawierała 10.000 listów, pisanych przez Juliettę Druet. Szczęśliwy nabywca tych listów, który zapłacił za nie 18.000 franków, może umieścić je w swych zbiorach, lecz nie ma prawa opublikować tych poufnych wyznań, tej najwierniejszej z kochanek.

Uporczywa miłość Julietty trwała przez 50 lat: od 1833 do 1888. Przez pół wieku, dzień w dzień, genialny poeta francuski otrzymywał po jednym, skromnym liściku od swej wielbicielki, która wysilała się na esy i floresy. Ci, którzy mieli sposobność przerzucić ten dziwny pamiętnik miłości, twierdzą, że w tych 10.000 listów niema ani śladu szczerości, ani jednej kropelki krwi prawdziwej, ani cienia żywiołowej namiętności. Panią Juliettę Dret śmiało więc nazwać można papierową kochanką.

JAK ZNALEŹĆ SZCZĘŚCIE W MAŁŻENSTWIE.

§) Cenny materiał odpowiedziowy otrzymało jedno z czasopism angielskich, które rozpisało ankietę na temat „szczęście w małżeństwie”. Jedna z czytelniczek, — a pod stawie własnych doświadczeń, zwierza się w następujący sposób:

Kiedy zauważyłam, że przyczyna większości moich nieporozumień z mężem są nieporozumienia na tle pieniężnym, uczyniłam wszystko, aby drobne dochody mego męża wystarczyły nam całkowicie na utrzymanie. Jest również rzeczą nader ważną w małżeństwie, aby obie strony umiały nad sobą panować. Tego się zawsze trzymałam i kiedy mój mąż spostrzeże, że ja panuję nad sobą, to także i on nie unosi się. W ten spo-

KRONIKA

KALENDARZYK.

Czwartek, 13 maja — Wniebowstąpienie Pańskie.
Czytelnia Tow. Pracyjaciół Francji Piotrkowska 103.

Wystawa
malarstwa
rzeźby
grafiki
Czytelnia
anycie
radiofon

Park im.
Sienkiewicza,
Otwarta
od godz.
10 (ej rano
do 25 w.

WIDOWISKA.

Teatr Miejski wiecz. „Polityka i Miłość”.
Teatr Popularny po poł. i wiecz. „Córka pułku”.
Casino „O czym się nie myśli”.
Reduta „Czerwony korsarz”.
Luna „Wieczór romansów cygańskich”.
Grand-Kino „Sandra”.
Odeon „Pat i Patachon jako policjanci”.
Dom Ludowy „Dziecię karnawału”.
Apollo „Iwonka”.
Corso „Dziewczę z karuzeli”.
Miejski Kin. Oświat. „Grunt nie przejmować się”.

—oO—

Wiadomości bieżące

KOMISJA POBOROWA URZĘDUJE.

W dniu dzisiejszym komisja poborowa nie urzęduje, natomiast jutro, w piątek winni stawić się na komisję przeglądową nr. 1, (Traugutta 10) mężczyźni rocznika 1904 odroczeni jako czasowo niezdolni, a za rejestrowani od liczby 5501 do 5875.

Na komisję poborową nr. 2 (Traugutta 6) stawia się jutro mężczyźni rocznika 1905 zarejestrowani od liczby 701 do 800.

DOROCZNA KWESTA NA ROZBUDOWĘ SZKOŁY RZEMIOSŁ.

Rok temu liczne rzesze łodzian brały udział w uroczystości poświęcenia fundamentów pod nowe gmachy Szkoły Rzemiosł — Obecnie na tych fundamentach wznosi się już duży budynek w którym od 6-ciu miesięcy gromadzi się młodzież z wielką korzyścią dla swego duchownego urobienia.

Niestety frontowej części gmachu brak jeszcze górnych pięter przeznaczonych na bursę niezamożnych uczniów — Brak funduszy wstrzymuje budowę. Celem zasilenia Kasy dalszej rozbudowy Komitet urzęduje dziś na ulicach miasta Wielką Kwestę.

Łodzianie nie skąpcie grosza na ten sympatyczny cel!

Z KOMISJI ROZDAWNICTWA OBIADÓW.

W dniu wczorajszym pod przewodnictwem ławnika Adamskiego odbyło się posiedzenie komisji rozdzielczej sekcji rozdawnictwa obiadów dla bezrobotnych pracowników umysłowych. Na posiedzeniu tem po omówieniu szeregu innych spraw dokonano podziału 100 obiadów dodatkowo przyznanych dla bezrobotnych pracowników umysłowych przez Wojewódzki Komitet Obywatelski. Podziału dokonano na 5 części w sposób następujący: dla Komitetu Bezrobotnych Pracowników Umysłowych przy Związku Zawodowym Handlowców Polskich

Dnia 11 maja r. b. opatrzona św. Sakramentami zmarła przeżywszy lat 36

s. † p.

Marja Bautz

żona członka Cechu Majstrów Rzeźniczych w Łodzi.

Wyprowadzenie zwłok odbędzie się w czwartek dnia 13 maja o godz. 4 ej p. p. z kliniki przy ul. Podleśnej № 15 na Stary cmentarz katolicki.

O czym zawiadamia

1601—

Zarząd Cechu Majstrów Rzeźniczych w Łodzi.

Na drodze do likwidacji zatargu w Kasie Chorych

WSPÓLNA KONFERENCJA MIĘDZY POWAŻNIONEMI STRONAMI.

Jutro o godzinie 7-mej wieczorem w lokalu Okr. Komisji Związków Zawodowych przy ulicy Prezydenta Narutowicza 50 odbędzie się konferencja w sprawie wyjaśnienia istoty przyczyny zatargu lekarzy z zarządem Kasy Chorych. W konferencji tej

wzją udział wszystkie związki zawodowe działające na terenie Łodzi, zarząd Kasy Chorych i Związek Zawodowy Lekarzy Kasowych, oraz związek Lekarzy wolnopraktykujących. (pap)

—oO—

Echa katastrofy kolejowej

na przejeździe przy ul. Rzgowskiej.

Dnia 25 listopada 1925 r. nad ranem Adolf Matejko wiózł furgonem brata swego Jana Matejki pieczywo z Chojen do Łodzi. Dojechałszy o godz. 6—ej z minutami do toru kolejowego, przecinającego ulicę Rzgowską i widząc, że jadący przed nim piekarz przejechał przez tor i że przejazd przez takowy jest otwarty, Adolf Matejko podążył za pierwszym piekarzem.

Gdy znaleźli się na torze kolejowym, spostrzegł w minimalnej od siebie odległości pociąg idący ze stacji Chojny na st. Łódź—Kaliska; zaczął konia, chcąc uniknąć zderzenia przez pociąg, lecz nie zdążył: lokomotywa pociągu uderzyła w furgon, Matejko zaś został wrzucony, widocznie wskutek wstrząśnienia, na przedni pomost lokomotywy.

Prowadzący pociąg maszynista Władysław Strzelczyk, usłyszawszy jakiś trzask w przodzie maszyny i zauważywszy jednocześnie, iż z prawej strony lokomotywy koł jakiś rwie się do ucieczki, zorjentował się, że kogoś najechał. Począ więc hamować pociąg, który też zatrzymał się w odległości około 400 metrów od przejazdu. Dróż

nik z latarką, który powinien był stać na przejeździe w chwili przejścia pociągu, maszynista Strzelczyk nie widział.

Na zasadzie powyższych danych Urząd Prokuratorski przy Sądzie Okręgowym w Łodzi pociągnął dróżnika Konstantego Ołubka, lat 52, do odpowiedzialności z art. 639 cz. I K. K., to jest o to, że dnia 25 listopada 1925 r., wbrew swemu obowiązкови służbowemu przez niedbalstwo nie zamknął w przepisany czas przejazdu przez tor kolejowy przed przejściem pociągu towarowo—pośpiesznego, wskutek czego wynikła poważna szkoda dla Jana Matejki.

Wczoraj sprawa powyższa znalazła się na wotandzie Wydziału Karnego Sądu Okręgowego. Świadkowie potwierdzili okoliczności w akcie oskarżenia powołane.

Sąd Okręgowy w Wydziale Karnym w składzie: przewodniczący: sędzia okr. Arnold, asesoro wie: sędz. okr. Wilkowski i sędz. śledczy Kurczyński, skazał Konstantego Ołubka na dwa tygodnie aresztu. Kł.

Piotrkowska 108 — 80 obiadów, dla związku „Praca” — 24 obiady, Związek Ch. D. — 12 obiadów i zdemobilizowani wojskowi — 4 obiady. (pap)

POŚWIĘCENIE SZTANDARU SZKOLNEGO.

W ubiegłym tygodniu został uroczystie poświęcony przez Prałata parafji św. Anny ks. J. Krajewskiego nowy sztandar dla szkoły powsz. L. 68. Sztandar ów powstał dzięki zabiegom niestrudzonego kierownika szkoły p. Ignacego Dolewskiego oraz ofiarności dzieci jak rodziców, zawsze przychylnie usposobionych dla szkoły i chętnych do podobnych ofiar. Po nabożeństwie odbyła się druga uroczystość na dziedzińcu szkolnym, gdzie przemawiali: Kierownik szkoły p. Ignacy Dolewski, inspektor szkolny p. T. Kilański oraz delegat rodziców. Uroczystość zakończono odśpiewaniem „Roty”.

Z ŻYCIA ZWIĄZKU ZAWODOWEGO PRACOWNIKÓW MIEJSKICH.

W sobotę, dnia 15-go bm., o godz. 7—ej wiecz. punktualnie w lokalu Związku

Zawodowego Pracowników Miejskich (Zachodnia 66, front, parter) p. inż. H. Goldberg wygłosi prelekcję „O Fr. Chopinie”, która to prelekcja urozmaicona zostanie ilustracją muzyczną.

Wstęp dla członków Związku bezpłatny, dla wprowadzonych gości opłata wynosi 50 gr.

FELCZERZY MAJĄ ZASTĄPIĆ LEKARZY W KASIE CHORYCH.

Na odbytym onegdaj posiedzeniu zarządu Kasy Chorych ożywioną dyskusję wywołała sprawa bezrobocia lekarzy. W wyniku dyskusji postanowiono podjąć zamierzenia w kierunku rozszerzenia przez felczerów zakresu ich działalności, co umożliwi lepsze realizowanie pomocy dla chorych. W dyskusji omawiano również sprawę arbitrażu, który, zdaniem niektórych mówców jest niemożliwy. Niemożliwe jest bowiem przyjęcie pewnej kategorii lekarzy, którzy przez

własnych kolegów, członków komisji weryfikacyjnej, uznani zostali za posiadających kwalifikacje niedostateczne.

KONFISKATA „VOLKSZEITUNGU“.

W dniu wczorajszym z polecenia komisarjatu rządu na m. Łódź, skonfiskowany został dziennik „Lodzer Volkszeitung“, organ niemieckiej socjalistycznej partii pracy.

Konfiskata nastąpiła wskutek artykułu wstępnego p. n. „Rząd prowokacji“. Po konfiskacie posłowie n. s. p. p. interwenjowali u p. wojewody, który obiecał sprawę tę zbadać i dać odpowiedź jeszcze w ciągu dnia. (bip)

WYSTAWA PRAC UCZNIÓW SZKÓŁ ZAWODOWYCH.

Specjalnie dla Łodzi wielkie znaczenie posiadają szkoły zawodowe, dają bowiem przygotowaną młodzież do pracy w przemyśle, handlu i rzemiośle. A jednak szkoły te z ogromnymi trudnościami walczą, aby sprostać swemu zadaniu, a trudności te tkwią częściowo w wadliwej ich organizacji, częściowo w niezrozumieniu ich roli przez społeczeństwo, a wreszcie, jak obecnie i wszystkie inne szkoły, w braku środków materialnych. Mimo to wszyscy uczynili te szkoły olbrzymi wysiłek i dokonali, czego wogóle w tych warunkach było można dokonać.

Chcąc zainteresować dotychczasowymi rezultatami pracy jak najszerszy ogół społeczeństwa, postanowiła Sekcja Szkół Zawodowych przy T. N. S. W. urządzić wspólną wystawę prac uczniów i uczennic łódzkich szkół zawodowych, na którą to wystawę zaofiarowała swój lokal Miejska Galeria Sztuki. Wystawa ma odbyć się z końcem maja i początkiem czerwca b. r. i ma obejmować działy: szkolnictwa handlowego, szkół zawodowych żeńskich i przemysłu artystycznego.

WIELKIE ŚWIĘTO AMERYKAŃSKIE.

Wobec zbliżającej się daty zwrotu arkuszy adresowych, Komitet Obchodu 150-lecia Niepodległości Stanów Zjednoczonych spodziewa się, że kierownictwo szkół nadesłałoby cały materiał do dnia 15 b. m., ażeby oprawa adresów mogła być na czas wykonana.

Na podkreślenie zasługuje fakt, że szkolnictwo Kresów w zrozumieniu doniosłości tego aktu, nadesłało już z wielu miejscowości, wypełnione podpisami przez uczniów i nauczycielstwo arkusze i służy dobrym przykładem dla pozostałych ośrodków kraju.

Adres Komitetu, Warszawa Nowy Świat Nr. 72, siedziba Amerykańsko - Polskiej Izby.

ZNIŻKA CEN GAZU.

Na wniosek Rady Nadzorczej Gazowni Miejskiej, Magistrat postanowił wprowadzić niżkę cen gazu w miesiącach letnich tj. w czerwcu, lipcu i sierpniu rb.

Zniżka ta przedstawiać się będzie w ten sposób że nadwyżka zużytego gazu ponad 500 st. sześć. sprzedawana będzie po 80 gr. za każde następne 100 st. sześć., t. zn. z 20 proc. opustem. Zniżka ta przyczyni się niewątpliwie do zwiększenia konsumpcji gazu, której koszty w porównaniu z węglem będą znacznie niższe.

Odpowiedni wniosek skierowany zostanie do Rady Miejskiej.

INOWACJA NA TRAMWAJACH.

Od dnia jutrzejszego przystanki stałe w niektórych punktach miasta zmienione zostaną na niestałe, przyczem tramwaj zatrzymać się będzie na żądanie pasażerów.

Miejsca przystanków niestałych oznaczone będą specjalnymi tablicami żółtymi z napisem czarnym. (bip)

50-lecie straży ogniowej.

PROGRAM UROCZYSTEGO OBCHODU.

W dniach 15 i 16 maja rb. Łódzka Straż Ogniowa Ochotnicza obchodzić będzie 50-lecie swego istnienia. Program uroczystości obejmuje:

Dnia 15 bm. (sobota) godzina 9-ta przed południem nabożeństwo żałobne w kościele św. Józefa, godzina 10,15 przed południem wymarsz na stary cmentarz, godzina 11-ta udekorowanie pomników tragicznie poległych druhów w dniu 9 kwietnia 1924 roku i odsłonięcie pomnika komendanta śp. Leopolda Zonera. Godzina 15-ta zwiedzenie wystawy w budynku Resursy Rzemieślniczej Aleje Kościuszki 68, godzina 17-ta przedstawienie w Teatrze Miejskim, godzina 21-sza rewja.

Dnia 16 maja (niedziela) 8,30 przed po

łudniem msza polowa przed katedrą i poświęcenie sztandaru, godz. 9,45 defilada przy ulicy ks. Skorupki, godz. 10,30 nabożeństwo w kościele ewangelickim (Plac Wolności), godzina 11,30 dekoracja i rozdanie nagród na placu cyklistów przy ulicy Przejazd. Godz. 14,20 ogólne ćwiczenia. Komitet obchodu uroczystości odwołuje się do ogółu obywateli miasta o okazanie sympatji swej straży przez dekoracje balkonów i domów, oraz składanie ofiar w redakcjach pism miejscowych na niezbędną straży nową drabinę. Nie wątpimy, że społeczeństwo nasze jak zawsze nie szczędziło ofiar na straż ogniową, tak i obecnie złoży hojne ofiary dając niezbitą dowód wyrazu sympatji i uznania. (pap)

Uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej.

W dniu dzisiejszym odbędzie się uroczyste posiedzenie Rady Miejskiej, na którym zostanie wręczony Łódzkiej Straży Ochotniczej, dyplom wyrażający po dziękowanie miasta tej instytucji, za jej niezłomowane wysiłki dla obrony życia i mienia mieszkańców.

Na posiedzeniu będą wygłoszone okolicznościowe przemówienia przez prezesa Rady Miejskiej dr. Fichnę i inne osobistości.

Musimy zaznaczyć, iż miasto weźmie również oficjalny udział w uroczystościach jubileuszowych straży, które odbędą się w dniach 15 i 16 maja rb. (u)

Zamiejscowi delegaci na uroczystości jubileuszowe.

Jak wiadomo w dniu 15 i 16 maja odbędzie się uroczysty obchód jubileuszowy Łódzkiej Straży Pożarnej.

Na uroczystość wspomnianą spodziewany jest przyjazd bardzo wielu delegatów Straży Pożarnych z różnych zakątków kra-

ju. Również przybędą niektóre straże w komplecie, które wezmą udział w ćwiczeniach strażackich, które odbędą się dnia 16 tj. w niedzielę na Zielonym Rynku.

Delegaci zamiejscowi przybędą w sobotę dnia 13 bm. (u)

ZEBRANIE CHRZEŚC. ZW. PRAC. TYTONIOWYCH.

W dniu 13 maja (czwartek) o godz. 9 rano w sali Domu Ludowego, Przejazd 34 odbędzie się zebranie Chrześcijańskiego Związku Pracowników Tytoniowych, Ze względu na ważność spraw, prosimy wszystkich pracowników fabryki tytoniowej o liczne i punktualne przybycie.

SAMOSĄD CHŁOPSKI.

We wsi Zagrzeby powiatu Czarnociny, niejaki Antoni Sysko ukradł konia Józefowi Rybickiemu.

Gdy kradzież została wykryta, zebrał się chłop z całej wsi Syskę wyciągnięto z chałupy i powieszono na drzewie, a następnie zdjęto go i lamano kołem jak nieprzyjemnie w średniowieczu.

O samosądzie dowiedziała się policja i pociągnięto winnych do odpowiedzialności, a Syskę odniesiono do miejscowej szkoły w stanie bardzo groźnym. (bip)

Zbiórka na sieroty po poległych żołnierzach.

APEL DO SPOŁECZEŃSTWA ŁÓDZKIEGO!

„Otarcie lzy jednej więcej przynosi zaszczytu, niż przelanie morza krwi“
(M. Konopnicka).

W niedzielę dnia 16 maja b. r. odbędzie się zbiórka uliczna na rzecz Tow. Opieki nad Sierotami

mi po Żołnierzach W. P. w Łodzi.

Tow. opiera swą działalność na ofiarności publicznej, utrzymuje 60 sierot, buduje własny dom - sierociniec, który będzie chlubą miasta.

Nikt z mieszkańców miasta nie powinien odmówić choćby najmniejszego datku!

—oOo—

Teatr i sztuka.

DODATKOWE PRZEDSTAWIENIE

„BŁĘKITNEGO PTAKA“ W TEATRZE MIEJSKIM

Rosnące wciąż zainteresowanie publiczności „Błękitnym Ptakiem“ zniewala Dyрекcję Teatru Miejskiego do zatrzymania utalentowanej młodocianej artystki Ninki Wilnińskiej dodatkowo jeszcze na cztery występy.

Tak więc przepyszna ferja maeterlinckowska ukaże się na scenie miejskiej w dniach następujących:

w sobotę najbliższą dnia 15-go o godz. 8 m. 30 (ósmej trzydzięci)

w niedzielę dnia 16-go o godz. 8 m. 30

poniedziałek dnia 17-go o godz. 8 m. 15.

i środę — dnia 19-go o godz. 8 m. 15.

Wszystkie przedstawienia odbędą się po cenach najniższych.

Dziś, czwartek, dwa przedstawienia: o godz. 5 m. 30 po cenach najniższych „Błękitny Ptak“.

Wieczorem po raz ostatni na przedstawieniu wieczorowym „Polityka i miłość“. Czyż mimo dnia świątecznego — najniższe (od 40 gr. do 4 zł).

Jutro, piątek, XXV-ta premiera sezonu. Da na będzie wesola, pogodna komedia w 3 aktach Fr. Langera pod oryginalnym tytułem — „Latwiej wiel błędowi przejść przez ucho igielne, niż bogaczowi ożenić się z biedną dziewczyną“.

TEATR POPULARNY.

Dziś we czwartek dwa przedstawienia o godz. 4-ej po poł. i 8.30 wiecz. po cenach ulicznych od

50 gr do 2 zł komieczna operetka w 4 aktach p. t. „Córka pułku”. Operetkę urozmaicają tańce solowe — ewolucje układu i w wykonaniu pp. Nowińskich.

KONCERTY ORKIESTRY NAMYSŁOWSKIEGO W HELENOWIE.

Słynna orkiestra pod dyrykcją znakomitego St. Namysłowskiego po triumfalnym turnee po Ameryce Północnej gdzie została entuzjastycznie podjęta przez publiczność, prasę oraz wybitnych znawców muzyki; przyjeżdża do Łodzi na cykl koncertów. Pierwszy koncert odbędzie się w sobotę dnia 15 bm. podczas otwarcia sezonu letniego w Helenowie. Niewątpliwie cała Łódź muzykalna pośpieszy na ten koncert otwarcia.

Z TOW. ŚPIEW. Im. MONIUSZKI — SALA FILHARMONJI.

Jak widać z poniżej umieszczonego programu dzisiejszy koncert benefisowy Dyr. chórów Tow. Śpiew. im. Moniuszki p. Karola Prosnaka, przedstawia się nader interesująco, znalazła też niewątpliwie należyte poparcie w sferach muzycznych i śpiewaczych naszego miasta, oraz ze strony sympatyków naszego Towarzystwa.

Początek koncertu o godzinie 4-ej po południu punktualnie.

PROGRAM: Część I.

a) Gounod — Marsz z Op. Faust — wykona chór męski z tow. Orkiestry Filharm.; b) Czajkowski „Serenada melancholijna”; Lalo — Andante z „Symfonji Hiszpańskiej”; Beethoven — Auer „Marsz turecki” Solo skrzypce prof. St. Frydberg z tow. Orkiestry Filharm.; c) Prosnak — Jesienne Preludjum, i Na cześć Wiosny, tegoż kompozytora, wykonają chóry, Żeński i Mieszany.

Część II.

d) Prosnak — Preludjum A-mol Nagrodzone I nagrodą na konkursie Kompozytorskim w Warszawie, Wagner — „Polonia” — wykona Orkiestra Filharm.; e) Moniuszko — Arja z op. „Halka” Puccini — Arja z op. „Tosca”, wykona p. Łucja Frankusówna; f) Wagner — Pochód Normanów z op. Walkirja, Moniuszko — Pieśń Myśliwska z Op. „Hrabina”, wykona chór męski. Dyrekcja Karol Prosnak Akompanjament Prof. Balsam. Fortepian Koncertowy C. Bechsztajna ze składu firmy K. Koischwitz, ul. Moniuszki Nr. 2.

—oOo—

Z TOWARZYSTWA KULTURY KATOLICKIEJ.

Dnia 14 maj. b. r. (piątek) o godz. 6 wieczorem w sali Stowarzyszenia Techników, Piotrkowska 102, Sekcja Odczytowa Towarzystwa organizuje ostatni z cyklu odczytów. Wygłosi go dr. Feliks Kopera, prof. Akademii Sztuk Pięknych i Dyrektor Muzeum Narodowego w Krakowie na temat:

„Madonna w twórczości Leonardo da Vinci, Rafaela, Michała Anioła i innych artystów”.

Prelegent, wybitny znawca sztuki omówi motywy przejawiające się w twórczości wielkich mistrzów, poświęconej czci Niepokalanej Dziewicy. Odczyt ten będzie bogato ilustrowany przezroczkami. Bilety w cenie 1 zł. i 50 gr. przy wejściu.

ODCZYT W STOW. TECHNIKÓW.

„Dnia 14 bm. w piątek o godzinie 8 i pół wieczorem w lokalu Stowarzyszenia Techników, Piotrkowska 102, wygłosi odczyt p. inż. Jodko — Narkiewicz p. t. „Przystosowanie Przemysłu Wytwórczego do Przemysłu Głównego (Rolnego)”.

—oOo—

Ze sportu

PRZED ZAWODAMI ATLETYCZNYMI O MISTRZOSTWO OKR. ŁÓDZKIEGO.

Jak już podawaliśmy poprzednio, w czwartek dnia 13, w sobotę — 15 i niedzielę — 16 bm. odbędą się w sali L. T. S. G. przy ul. Zakątnej 82 zawody atletyczne o mistrzostwo okręgu łódzkiego na rok 1926 w dzwiganii ciężarów i zapasnictwie (walce grecko-rzymskiej).

Do zawodów powyższych staną najlepsi zawodnicy następujących klubów łódzkich: Sily, Barkochby i Sokola, które ustaliły już listę startujących. Czwarty klub biorący udział w zawodach — „Kruschender” dotychczas nie zgłosił zawodników.

Jany sądziłownie przedstawiają się następująco:

8 kl. gimnazjum żeńskie Eugenji Krygierowej

Piotrkowska Nr. 157.

W roku szkolnym 1926/27 czynne będą klasy: A, B, wzięte na 1 do 8. Klasy 4, 5, 6, (human), 7 i 8 (matem przyr)

Przy gimnazjum otwarta zostanie szkoła freblowska pod kierunkiem p. Doktorowej Kaziemiry Kurylukowej.

Examinacje wstępne odbędą się w dwóch terminach; 25—29 i 18—22 czerwca r. b. W klasach wstępnych, 1, 2 i 3-ej wpis będzie znacząco obniżony.

Zapisy do wszystkich klas przyjmują kier. zarząca gimnazjum codziennie od 10—1.

Dyrektor Wacław Kutylowski-Sokół.

Wystawa przyrodnicza w Łodzi.

Z wielkim nakładem kosztów i pracy została urządzona w Łodzi wystawa przyrodnicza. Wystawa mieści się w lokalu szkoły im. Mickiewicza przy ul. Nowo-Targowej i czynna jest codziennie od godz. 10—ej rano do 8—ej wiecz. do końca bieżącego miesiąca.

Wystawę zorganizowała Sekcja Przyrodnicza przy Tow. Krajoznawczem przy współudziale Miejskiej Pracowni Przyrodniczej, Muzeum Nauki i Sztuki, Seminarjów Nauczycielskich, Szkół Średnich i powszechnych oraz miłośników przyrody.

Niezwykle ciekawe i bogate co do ilości i jakości okazy przyrodnicze zostały umieszczone w 6—ciu wielkich salach, z których każda zamyka pewien dział.

W sali pierwszej mieszczą się akwarja szkolne z rzačkiami okazami ryb, w II—giej, nazwanej „Salą Staszica” znajdują się niezwykle ciekawe i cenne zbiory paleontologiczne dr. Hirsberga, dyr. Miejsk. Prac. Przyr. — p. Potęgi, zbiory Muzeum Miejskiego i wykopaliska, znalezione przez p. inż. Skrzywaną przy robotach kanalizacyjnych.

W 3—ej sali znajdują się niezmiernie cenne zbiory prywatne, wśród których na specjalne wyróżnienie zasługują p. dr. Eichlera zbiory chrząszczy, dalej zbiory ptaków, żmij i owadów preparatami przy 7 kl. szk. powsz. Nr. 1 w Aleksandrowie i p. dyr. Kutylowskiego zbiory ptaków.

co: Herudziński, Nowak, Robakowski, Winkler, Kwiatkowski i Kwejtman.

Tegoroczne mistrzostwa atletyczne okręgu łódzkiego wzbudziły nie tylko w naszym mieście, ale w całym polskim świecie sportowym niezwykle zainteresowanie, bowiem wysoki poziom atletyki łódzkiej daje rękojmię, iż startujący zawodnicy pokażą nie przeciętną klasę.

WYŚCIGI KOLARSKIE I WYCIECZKA T-WA S. O. ODRODZENIE.

W dniu 16 maja (w niedzielę) o godz. 9-ej rano na szosie Rzgów — Tuszyń — Srocko odbędą się klubowe i gościnne wyścigi Sekcji kolarskiej T-wa S. O. „Odrodzenie”.

W połączeniu z Wysoigami T-wo urządza wycieczkę autami do lasu Tuszyńskiego.

Zbiórka kolarzy i wycieczkowiczów w dniu 16 maja o godz. 6-ej rano w Klubie T-wa przy ul. Rzgowskiej Nr. 90.

Wyjazd o godzinie 6-ej min. 30 rano.

Należy nadmienić, że T-wo jak i Sekcja Kolarska w roku ubiegłym wykazały nader ruchliwą działalność i każde urządzone wyścigi przez Sekcję Kolarską cieszyły się dobrym programem, czego można się spodziewać i w tym roku.

WALNE ZGROMADZENIE KOLEGIUM SĘDZIÓW.

(C—S) W dniu 27 maja rb o godz. 9 wiecz. w lokalu ŁZOPN. (ul. Traugutta 4) odbędzie się nadzwyczajne walne zgromadzenie Łódzkiego Okr. Kol. Sędziów z następującym porządkiem obrad: 1) odczytanie protokołu z ostatniego walnego zgromadzenia; 2) zmiany regulaminu łódzkiego O. K. S-u; 3) wolne wnioski, które w myśl regula-

—oOo—

Czasopisma.

„GAZETA HANDLOWA” NR. 2.

Wyszedł już z druku i jest do nabycia u sprzedawców ulicznych, oraz w łódzkim oddziale

W IV—ej sali mieszczą się aparaty i przyrządy fizyczne Tow. „Wiedza”, Wydziału Zdrow. Publicznej, Tow. Obrony Przeciww. Gazowni Miejskiej i firmy „Pomoc Szkolna”.

W sali V—ej są b. ciekawe i bogate akwarja Tow. Miłośników Akw. i Terrarijów.

Ostatnie sala mieści eksponaty szkolne, z których na uwagę zasługują między innymi: plan hipsometryczny m. Łodzi, wykonany przez p. Konicównę z uczn. Miejsk. Sem. Naucz. i cenne zbiory szkolne.

Z tych ostatnich na szczególną uwagę zasługują zbiory szkół: Zgromadzenia Kupców, Gimn. Piłsudskiego, Gimn. K. Tomaszewskiego, Seminarjum męskiego i żeńskiego, Szk. Handl. C. Waszczyńskiej, Gimn. Miklaszewskiej oraz szkoły powszechnej Nr. 77, 123, 51, 3 i inne.

Wystawę jako całość przedstawia się imponująco i Łódź dotychczas nie mieściła w swych murach równie bogatej co do ilości i jakości eksponatów.

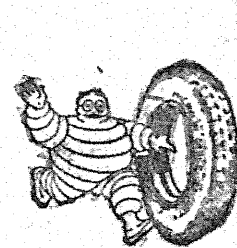
Pożądanem więc byłoby, aby przedewszystkiem szkoły zainteresowały się wystawą a także aby ludność licznie ją odwiedzała.

Warto zaznaczyć, że Wydział Plantacji Miejskich mógłby solidnie zaopatrzyć wystawę w zbiory botaniczne, gdy jest jedyny słaby punkt wystawy.

—oOo—

Agencji Wschodniej (Zachodnia 72 tel. 21-50 i 23-51), drugi numer „Gazety Handlowej”.

Materiał, zawarty w drugim numerze „Gazety”, omawia wszystkie dziedziny produkcji, reprezentowane przez polski rynek wewnętrzny. — Cena egzemplarza 20 gr.

Michelin i Dunlop
Opony samochodowe i rowerowe

gumy 1505—
pełne do ciężarowych aut
Adolf Boksleitner i S-ka
Sp. z ogr. odp.
Piotrkowska 149, tel. 14-09,

Dyrekcja Kolei Elektrycznej Łódzkiej Sp. Akc.

Zawiadamiam niniejszem, że z dniem 14 maja r. b. w niektórych punktach sieci tramwajowej, dotychczasowe przystanki stałe (czerwona tablica z białym napisem) zmienione zostaną na t. zw.

PRZYSTANKI NA ŻĄDANIE,

oznaczone żółtą tablicą z czarnym napisem.

Przy przystankach tych:

- pasażerowie, zamierzający wsiąść na pociąg, po rini zwrócić na siebie uwagę motorowego przez podniesienie ręki, lub zbliżenia się do toru, zaś
- pasażerowie, zamierzający opuścić wagon, powinni oznajmić o tem konduktorowi, który wówczas zatrzyma pociąg.

Dajemy dolary bez %.

Każdemu bywalcowi naszej firmy pod postacią zdrowych i smacznych potraw, oraz znakomych ciastek, własnego wypieku. Lokal odświeżony. Ceny konkurencyjne. Towar zawsze świeży. KAWIARNIA „ROGÓW”, Piotrkowska 59 pod osobistym kierownictwem Jana Pujdaka, Założyciela dawniejszej „Teziarki”.

NAASION

rolne, traw, drzew, warzywne i kwiatowe oraz
należąca ogrodnicze polecają:

Składy J. Jasińskiego

prowadzone od r. 1870, w Łęczycy, Poznańska
№ 30, i w Łozi, Andrzeja № 10,

Cenniki na żądanie gratis 1498

Wykrycie spisku w Niemczech.

Plan wprowadzenia dyktatury.

Berlin 12 maja (pat)

Gazeta rządowa „Preussischer Presse-
dienst” donosi, że rewizje przeprowadzone
wśród przywódców prawicy udowodniły, że
sfery te przygotowywały dokładny

plan wprowadzenia dyktatury.

Plan ten miał być uskuteczony w ten spo-
sób, że po ustąpieniu obecnego rządu prezy-
dent Rzeszy miałby zamianować rząd poza-
parlamentarny, który po wyrażeniu mu nieuf-
ności przez Reichstag, miałby izbę rozwią-
zać i rządzić do nowych wyborów przy po-
mocy zmobilizowanych związków hittlerow-
ców zjednoczonych w ramach Reichstagu.

Berlin, 12 5. (pat)

Agencja Wolffa donosi, że policja otrzymywa-
ła od dłuższego czasu wiadomości o wzmożeniu się
działalności elementów radykalnych prawicy. co
zmusiło policję do zwrócenia bacznej uwagi na kon-
trolę. Wczoraj wieczorem policja berlińska dokona-
ła rewizji u całego szeregu wybitnych osobisto-
ści z pośród sfer prawicowych. Znalezione mater-
jał nie jest jeszcze całkowicie zbadany, jednak
stwierdzono, że organizacje prawicowe zajmowały
się sprawami politycznymi, wykraczającymi dale-
ko poza zakres przewidziany przez statuty tych
organizacji.

Prezes towarzystw portowych Oleyms, były
pułkownik Luch, byli przesłuchiwanymi w prezyd-
jum policji.

NAZBYT WYGÓROWANY PODATEK

Realizowane obecnie wymiary podat-
kowe są według opinii przedstawicieli ku-
piectwa włókienniczego Łodzi, nadmierne,
zagrożają egzystencji kupiectwa i są sprzecz-
ne z interesami państwa. Zmusza to przed-
stawicieli kupiectwa do wystąpienia w naj-
bliższym czasie z obszernym memoria-
łem do rządu. W memoriale tym
mają być zobrazowane bolączki podatkowe
kupców włókienniczych. Zdarza się bowiem,
że hurtownicy kupując u łódzkich fabrykan-
tów podają nazwiska swoich klientów i w
ten sposób na conto tych klientów zapisa-
no fikcyjne tranzakcje, z których jednak

musieli płacić podatek. Sanacji wymaga rów-
nież sprawa rzeczoznawców w komisjach,
których orzeczenia winny być protokółowa-

ne. Zdaniem sfer kupieckich obecne wymia-
ry podatkowe mają raczej charakter egzeku-
cji majątków.

8 kl. gimnazjum humanistyczne
z klasą wstępną 1667-

Bogumiła Brauna

Narutowicza Nr. 59, tel. 34-07.

Egzaminy dla nowostępujących rozpoczną się do
klas od wstępnej do szóstej włącznie systemem lekcyjnym
dnia 20 maja, Podania wraz z dokumentami przyjmuje kanc-
elarja szkoły codziennie od godz. 8 rano.

Opłata w klasach wstępnej, I-ej i II-ej znizone.

Dyrekcja

8 kl. Wyższej Szkoły Realnej

ul. Narutowicza (Dzielna) 58.

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne do klas wstęp-
nej, I, II, III i IV odbędą się 19 i 20 maja, powtarzne egzaminy
do wszystkich klas 10, 11 i 12 czerwca b. r.

Podania przyjmuje kancelaria szkoły od godz. 8-2,
Wpisy w klasach wstępnej i I-ej znizone

Dyrektor —) K. Wiśniewski.

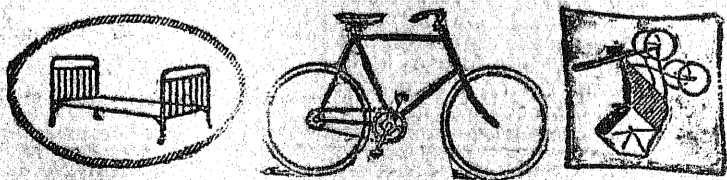
„Sklep Bławatny”

Henryk Szulc

Łódź, ul. Andrzeja Nr. 3.

Popierajcie handel polski.

Z czystym sumieniem

gwarantować możemy, iż łóżka metalowe, wózki spacerowe ma-
terace wyscielane, materace oruciane oraz materace do meblo-
wych łózek podług miary „Patent” omywalki, rowery angielskie
i francuskie krpuje się najtaniej i na najdogodniejszych warun-
kach w fabrycznym składzie 1606-

„Dobropol” Łódź, Piotrkowska № 73.
w podwórzu.

Dr. J. Dobrowolski

choroby skórne i weneryczne w
Lecznicy przy ul. Zachodniej
27, od 11-12 i od 4-5.

Dolary

nie posiadają dla człowieka ta-
kiej wartości jak zdrowie.

Chcesz być zdrowym, jada
smacznie, tanie i cbfite śna
dania, obiady i kolację w

„Mleczarni Udziałowej”

Piotrkowska 92 front 1-sze
piętro, 15.0

NA RATY!

Należycie uważajcie się już prze-
czekać, że tylko w firmie „Kre-
dyt Nawrot 15, 1-sze piętro
kupić można tanio i na dogod-
nych warunkach towary: na ki-
stujemy, suknie, ubrania, pelta
firanki, kapy, kołdry watawe
i biały towar 135

„KREDYT”, Nawrot 15

1 piętro, tanio, Dow. warunki

Mieszkanie

złożone z dwóch pokoi, przed-
pokoiu, kuchni, łazienki, kloze-
tu, gaz, elektryczność, śród-
mieście. Wiadomość Al Kos-
ciuszki 41 tróć wskaże.
1279-10

Na wyplatę!

Sweatry
Maniakturę
Galanterię
Jedwab
Firanki
Piotrkowska 37
w podwórzu 157

Części rowerowe

Przyczy: doktorskie, centy-
styczne, iryżerskie i t. p. n klu-
je po cenach niskich
Zakład galwanizacyjno-niklarski
oraz szklenie samochodów
J. Candryk,
Piotrkowska 255. 14.5

8-0 kl. Gimnazjum Humanistyczne

Heleny Miklaszewskiej

w Łodzi, ul. Sieńkiewicza 61.

Podaje do wiadomości iż egzaminy wstępne odby-
wać się będą dnia 27, 28 i 29 maja b. r o godz 4 po poł.

Podania z dokumentami przyjmuje kancelarja gimna-
zjum codziennie od 8-3-ej. 1550-3

Szkoło okienne!

ornamentowe, surowe, matowe oraz szklenie budowli; dżamenty do
rznięcia szkła poleca po cenach niskich.

J Olejniczak, Główna Nr. 14.

UWAGA: Szkoła inspektowe w wielkim wyborze. 146

Jedno biuro w Łodzi,

które solidnie i prędko

prośby i skargi

do wszystkich urzędów w najrozmaitszych sprawach redaguje

Biuro Prośb i Podañ

„ES - EM”

Łódź, Gdańska 28. Telefon 41-46,

Właściciel: Mauerberger, 1257

Wyższa szkoła kroju i szycia

„JÓZEFINY”

Musiłowiczowej
mistrzyni cechowej

nagrodzona na wystawie pracy kobiet w Warszawie
złotym medalem, w Belgji srebr. i dyplomami uznania
Łódź, Piotrkowska 163,

Kary wyższe i niższe Metoda kroju podług systemu francuskiego
i angielskiego Gruntowna nauka pasowania mierzenia i upinanie
Dla początkujących przygotowawczy kurs szycia. Przy szkole duża
pracownia sukien, gdzie uczennice nabierają wprawy i gustu.

Uczennice otrzymują patenty cechowe, lub świadectwa
ywatne. Na miejscu duży wybór manekinów. 1358

„Kursy wieczorowe”

PORADNIK DLA KUPUJĄCYCH.

Nr. 8.

ZAKŁAD ZEGARMISTRZOWSKO - JUBILERSKI:

Jan Placek, Brzezińska 10,
PRACOWNIA SUKIEN I BIELIZNY:
M. Stalówna, Sienkiewicza 56.

SKŁADY KUCHENNYCH NACZYŃ EMALJOW.:

E. Adam Spadkobiercy, Piotrkowska 84.

ZAKŁADY SOLARSKIE:

J. Marszał Fabryczna 7

PIWIARNIE:

Gajda Przejazd 35

HERBACIARNIE JADŁODAJNIE:

Szewczyk Łąkowa 22

FABRYKA PONCZOCH:

Jabłoński Kilińskiego 92

FABRYKA ORGANOW I KATARYNEK:

K. Bassi Nowo-Łagiewnicka 10

ZAKŁADY BLACHARSKIE:

Sokołowski Kilińskiego 79

J. Kralkowska Kopernika 32

Przybył Niska 3

Melchinkiewicz Kilińskiego 107

FABRYKI WODY SODOWEJ:

Piąteczak Nawrot 92

SKŁADY WĘGLI I DRZEWA:

J. Paczesny Franciszkańska 50

ZAKŁADY KOWALSKIE:

B-cia Kędzierscy Kilińskiego 94

Czarnecki Nawrot 80

J. Drynkowski, Sienkiewicza 56.

ZAKŁADY KAMIENIARSKIE:

Klim Brzezińska 108

SKŁADY PASZY:

Orzechowski Zielona 35

JADŁODAJNIE:

Kenicwa Skwerowa 22

SKLEPY SPOŻYWCZE:

Mertin Nawrot 53

PRACOWNIE OBUWIA:

Cieplucha Wysoka 26

Zieliński Rzgowska 12

Gawolski Kilińskiego 60

Grędziński Piotrkowska 53

F. Tomaszewski, Skwerowa 10.

SKLEPY FYTONIOWE:

Sobczyńska Napiórkowskiego 9

KRAWCOWE:

Falkowska Sienkiewicza 59

SKŁADY WÓDEK:

Śliwkowski Rokicińska 6

PIEKARNIE:

Zapędowski Napiórkowskiego 39

Zeller Wólczajska 169

Bryszewski Pomorska 86

Ewich Konstantynowska 84

Kopczyński Piotrkowska 93

Szyman'a Szosa Pabjanicka 46

CHEMICZNE PRALNIE I FARBNIARNIE:

Muszyński Narutowicza 24

PRZEDSIĘBIORSTWO ROBÓT BETONIARSKICH:

Rakowiecki Nawrot 74

SKŁAD OPON SAMOCHODOWYCH:

Sieradzki Juljusza 4 m 7

MASARNIE:

Bryl Rokicińska 10

Borkowski Rokicińska 13

Rosiński Wysoka 18

Kurasiński Napiórkowskiego 7

Kowalski Napiórkowskiego 20

Pawłowski Napiórkowskiego 38

A. Rakysk Kilińskiego 133

F. Woźniakowski Rzgowska 78

FRYZJERZY:

Budzewski Piotrkowska 54

Radecki Szosa Pabjanicka 46

Przeżywamy czasy bardzo ciężkie. Niejednemu trudno związać koniec z końcem niejedni nie wie jak związać budżet domowy. Powyżej podajemy spis firm, czysto polskich rzemieślników, sklepów — wogóle producentów, nabywanie u których jako z pierwszego źródła oszczędzi niejednemu wielu groszy. A z tych groszy składają się złote dziesiątki i setki złotych. Po ogajmy sobie wzajem. Kupujmy u firm ogłaszających powyżej a przetrzymamy lżej te ciężkie czasy. Reklama jest dźwignią rzemiosła i handlu.

8-0 kl. Gimnazjum Humanistyczne
z klasą wstępną i podwstępnymi

Aleksego Zimowskiego

w Łodzi, ul. Boczna 5.

Telefon 21-56.

podaje do wiadomości, że egzaminy wstępne przed wakacjami odbędą się w dwóch terminach 17 i 18 maja do kl. wstępnych I i II i III-ej i 16, 17 i 18 czerwca do klas wstępnych I, 2, 3, 4, 5, 6, 7. W klasie podwstępnej A (oddzielnie dla dzieci nieumiejących czytać) opłata szkolna wynosi 75 zł kwartalnie. 1554—

Zapisy przyjmują kancelarja codziennie

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

Motocykl 3 HP. na chodzie tańszy do sprzedania. Widzew, za mostem kolejowym dom Szycera, dojazd tramw. № 10, W. Kolaszki. 1046—1

Magle dwie do sprzedania oraz dwa mieszkania w suterenie ul. Piotrkowska № 62. 1059—1

Sprzedam maszynę damską, 95 zł, Radwańska 9 m. 17, III p. 1565—1

Sklep (z towarami lub bez) przytem pokój i kuchnia do sprzedania ul. Nawrot 56, J. S. 1030—1

Nowe magle poleca „B. Kapczyński” Podrzeczna 65, Ceny konkurencyjne. 1578—5

Młyn woźny z kompletem i ziemią, cena 50,00 zł. „Środek” W. Dudek Zgierz Leczycka 67. 1379—2

Tylko dla dorosłych! Zono kup meźowi ładną popielinową lub zefirową koszulę albo też gumowy płaszcz. Niema lepsze po pod ręką niż lato, Pracujmy na raty, Leon Rubaszkin Kilińskiego 44, tel. 56-48. 1308—1

Meble, szafy, łóżka, trema, krzesła i inne rzeczy na, tańiej można kupić u stolarza Zgieraka 37. 1370—1

Sklep z pokojem (cukiernia) tańiej do sprzedania. Wiadomość ul. Pasta 9. 1365—7

Sprzedam dom nowowbudowany, jedno piętrowy kompletnie wykończony. W tem dwa pokoje i kuchnia wolne. Wiadomość ul. Radwańska 51. Skład Win. 1353—2

BULOOGI pasowe 6 tyg. tańiej do sprzedania Gdańska 46, m. 13. 1368—1

Meble po cenach niższych poleca stolarnia Orła 25. 1371—5

Wytwórcza przecznych rzeczy ków i kuchen, oraz s usar nia do sprzedania z powodu wyjazdu Dolna 6, w podwórzu. 1354—5

Mieszkanie jednopokojowe z meblami i elektrycznym oświetleniem zaraz do sprzedania Szkolna 34, II p. Kasprzak. 1375—5

Przedam trema, otomane szafę, krzesła, łóżka Piotrkowska 189—9. 1054—5

Rozne:

Potrzebny jest spólnik tylko chrześcijanin do wytwórni gilm z udziałem w pracy. Firma dobrze prosperuje Oferty pod „M. S.” do Rozwoju. 1050—1

Poszukuje skłonu z mieszkaniem, względnie mieszkanie 2 pokoje z kuchnią Pabjanicka 56, (B.) (pośrednicy zaangażowani. 1365—1

Potrzebna służąca do pralni ul. Zielona 28. 1375—2

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pan. Piotrkowska 132. 1573—10

Osoba inteligentna znająca się doskonale na syciu i gospodarstwie pragnie przyjąć posadę a samotnego lub też w rodzinym domu Wiadomość u dozorcy domu przy ul. Sienkiewicza 59. 1584—1

Osoba w średnim wieku skromnych wymagań poszukuje zajęcia na chętniej u pojedynczej osoby do zarządu domu, chętnie na wyjazd Oferty pod „Pracowita” 138—1

Potrzebna samodzielna biuro-istka, pożądana kaucja 500 zł. Oferty do Rozwoju pod „W. D.” 1367—6

Młode małżeństwo poszukuje pokoju nieumeblowanego możliwie z niekrepującym wejściem Oferty pod „Gdziekolwiek” 1374—1

Osoba inteligentna znająca się doskonale na syciu i gospodarstwie pragnie przyjąć posadę na wyjazd do pomocy panu Wiadomość u dozorcy domu ulica Sienkiewicza 39. 1373—1

Ładne mieszkanie zaraz, po. o. l. je 2, 4 z kuchnią, bez utrzymania Ogród przy las. Miodowa Górny 4 km. od Zduńskiej Woli: Wiadomość u cukierni p. Sznajdra w Zd.- Woli. 1580—5

Pokój do wynajęcia przy inteligentnej rodzinie Cegielniana 87, m. 14. 1366—3

Akuszerka Zalcwaserowa przykuje zamówienia rano dla Kasy Chorych i prywatnie. Niezależnym porady od 5-11 rano bezpłatnie Traugutta 5, m. 2. 1364—1

Małżeństwo bezdzietne przyjmie na mieszkanie panna lub krawcową Główna 50, m. 25. 1368—1

Do wynajęcia pokój umeblowany z elektrycznym oświetleniem, I piętro front Szkolna 32 m. 5, rano od 11—12 1448—1

Studnie betonowe wykonawca Mądry Srebrzyńska 80. 1358—1

Gospodarstwa większe, mniejsze w okolicach Zgierza i Łodzi, z zabudowaniami są do sprzedania, Wiadomość u pośrednika, Zgierz, Parzęczewska 6; Borowiecki 1049—1

Uwaga! Oddam pokój za sprzątanie starszej osobie przejazd 14, II p. front. 1355—1

Skradziono w Chachule z domu przy ul. Garbicha, Ignacemu Kapelli, referentowi z wydziału hipotecznego, zamieszkałemu przy ul. Pomorskiej 20, rewolwer syst. „Mauser” № 352288 cal. 6,35 mm, 1051—2

Zgubione dokumenty

Usielska Bronisława zgubiła paszport polski wydany w Łodzi 1045—1

Lukaj Emilia zgubiła paszport polski wyd. Łodzi. 1351—1

Gurczewska Janina zgubiła książkę z rzeczkę Kasy Chorych. 1367—1

prof. Józef Józef zgubił książkę wojskową i kartę medycyjną wydaną z P. K. G. w Tomaszowie. 1047—1

Szawowski Eugeniusz zgubił swyctąg książkę ladności wydany z m. Proga-Dolna p. Bizezińskiego. 1045—1

15 mórg

buraczej ziemi z ogrodem i łąką pod Zgierzem, blisko lasu wydzierzawie najchętniej oświadcznikowi. Czynnosc za 3 lata, Wiadomość: Zgierz, ul. Średnia 14, m. 2. 1381—3

ZĘBY

nawet połamane kupuje jubiler I. Fijałko Piotrkowska 7.

CENA OGŁOSZEN: Przed tekstem 90 gr. w t-kacie 30 gr. za tekstem 25 gr.; zwyżkone 7 gr. wśród drobnych 10 i nekrologi 25 gr. komunikaty 25 gr. za wiersz milimetry lub jego miejsce. Drobne ogłoszenia bezterminowe 50 gr. za wyraz; duże litery 60 gr.; najmniejsze ogłoszenie 50 gr. Drobne ponad 20 wyrazów — wyraz 10 gr. Ogłoszenia zamieszczone 50 proc. drożej, zagr. 100 proc. Stronica przed tekstem i w t-kacie podzielona na 3 łamy, za tekstem i w tekście podzielona na 3 łamy, za tekstem na 10 łamów. A cydensowe i fantazyjne ogłoszenia 50 proc. drożej. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmuje się do godz. 5-ej po 6-ej 50 proc. Za terminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przedtem przyjęte ogłoszenia bez uprzedniego zawiadomienia. Rozwój można zamawiać w Zgierzu u Lecha w Pabjanicach, u p. Zatorskiego ul. Zamkowa. Adres w poradniku 350; miesięcznik — 30.— zł